

چل بهست
سهرهنگ مه لا محمد
هونراوه

نهم بهرهمه بریتی یه له
کومه ئیک بابتهتی ههمه چهشنه
وهک
نیشتمانی - مندا لان - نه قینی

چاپی یه کهم
هه و ئیر = ۲۰۱۳

دانهی (۴۰۰۰) دینار

ناوی کتیب: چل بهست

نووسینی: سهره‌نگ مه‌لا مه‌حمهد

تیراژ: ۵۰۰ دانه

سالی چاپ: ۲۰۱۲

دیزاینی به‌رگ سه‌نگهر عبدالقادر (۴۵۴۶۲۵۲)

چاپ: چاپخانه‌ی (پایته‌خت)

له به‌ریوه به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان

ژماره سپاردنی (۲۸۸۲) ی ۲۰۱۳ سالی پیداروه

سوپاس و پېژانين
بو

- كه نهركى پيدا چونه وهيان گرتنه نه ستوي خويان
- فولكلور پهروه (حاجي سه عونلا شيوخاني)
- دانهرى جهيران (حاجي عوسمان نومهريلي)
- فهره ننگ ناس (عبدولوههاب شيوخاني)
- ماموستا (عبدوللا نامق نومهريلي)
- ماموستا (عبدلواحد محمد) جيگري سهروكي ماموستايان
- (بهدرخان بهكر شيخ شرواني)
- جهيران بيژ (شيروان شهيدا)

پیشہ کی

من ناوم (سہرہنگ محمد عزیز) ہ لہ دایک بوی سالی ۱۹۶۸ لہ دہشتی قہراج گوندی نازیکہ ند پاشان ہاتوینہ تہ ہہولیر لہ ہہولیر دەستم بہ خویندن کردوہ سہرتایم لہ قوتا بخانہ ی بابہ تہیر دەست پیکردوہ دوای چومہ تہ ناوہندی و تا دوی دوا ناوہندییم خویندوہ لہ بہر بارو گوزہرانی لہ و کات نہ متوانی دریژہ بہ خویندن بدم زیاتر لہ سائہ کانی ۱۹۸۶ دەستم کرد بہ نویسی ہونراوہ زور خوئیای شاعر بوم شاعیرہ گہورہ کانی کوردم زور خویندوتہ و ہ دیوانہ کانی ہہرہ زوریانم ہہیہ

لہم بہرہہ مہشم زور لہ میژہ خہریکیم تالہم ماوہیہ بۆرہ خساو توشی کہسانی دلسوزی و ہکو ماموستای زور گہورہ زور دلسوز بۆ لہ دەب ماموستا (حاجی سعدللہ شیخانی) زور ہاریکاری کردم و ہہرہوہا حہیران نوسو کہ لہ پور پەرورہ (حاجی عوسمان نۆمہربلی) و (بہدرخان بہکر شیخ شہروانی) زور لہ گہل ماندو بون بہراستی لہ و کہسانہ خزمہتی زور بہ لہ دەبو کہ لہ پوری کوردی دەدن ہیوا دارم سوڈیکم بہ خوینہران گہیانندی بہم بہرہہ مانہم و ہہیواشم وایہ لہ کہ موو کوریشم ببورن.

سەرھەنگ مەلا محمد

بہاوشی نیشتمانی

كەركوك

دەست ئەكەركوك ھەنناگرم جەستەم داببىژى دۆشكە
چاۋچنۇكى داگىر كەربەس مات ئەم شارە خۇشكە
چارەنوسى مېللەتېك پى شىلو فەرامۇشكە
نايە ئەم تىيا پالكەوى ئەم قەسرو قەلاو كۆشكە
ھەزارسال شەپم بىكەى دەست ئەم شارە بەرنادەم
كەركوك شارىكى كوردە ئەگەل ھاتنى ئادەم
دەتخەمە نىومەنزەنىق بۆگىيان بازى ئامادەم
تۆلە ئەقلى خوت دەركە من ئەم شارە بەلادەم
شارەزاي زەبىرى من نى كە لولەى بېرنوم بادەم
دەريايەك خوينم رشتوۋە ئەم شارە بە تۆنادەم
ئەمروش كەركوك داگىر كەى رازى نىم و ناھىلەم
دەرياي خوين ھەل ئەبەستەم ئەم شارەجى ناھىلەم
شاخى سەربەرزى جەمىرىن ئەكەم بەقەبرو كىلەم
كوردەى شۇرش جۇشەدەم ئەبۇ مافى پېشىلەم
كەركوك دەست ھەل ناگرم سويند بەقەلاو بەخاسە
دەست ئەم چەكەھەل ناگرم كەركوك تادوا ھەناسە
ئەم شارەت بۇقوت نادى ئەى داگىر كەرخولاسە
وەرە ئەمەيدانى شەپ پېشمەرگەى كورد بئاسە

خانه قین

باورپکه شاره کهم نهی شاری خانه قینم
نه بهرام بهر دوزمن دا هه لساوه رقو قینم
وا نه زانی داگیر که ربی هیزه تواناوتینم
نه گهر هیزیشت زوربی به پروام نه بن دینم
بوخوت سهیری میژوو که دست سورنه کهی به خوینم
داری نالای کوردستان نه کونه گویت نه چه قینم
هاکا چه کی توژاویم نه که ل شاخا ده رینم
بستی خاکم داگیر کهی وهک گه لا نه توه رینم

بەھارى ھەولپىر

شارەجوانەك ھەم نەھورۆزە ھەولپىر
تەورەى شەشائە و زۆرنايە ھەولپىر
نەسەر قەلاگەت گەر مەشخەئە
ياخو ھەربىژى نەھو شەروگە نە
مەشخەئەل مەژدەى دا بەئوتكەى سەفەين
مەژدەى دا ھەنگەورد قەندىلە مەتەين
بۇقەرەچە و غەيش ھەناردى پەھيام
ھاوخوشى و خەمەين نەكۆنە و عەھيام
ئىنجا بەھيانى سەھىرى بەردەبەاز
سەھىرى نەاو دۆل و تەپۆلك و ھەوراز
يان تەبۇبەينە بەنار زورگە زراو
شايى و گەۋقەندە تەھوكمە كەچا و
بۇلاى رۇژ ھەلات بۇسەيدە ووزپىر
نەزەمە ھەندە سەرتاپا ھەولپىر
نەسەرتە پۆلكەى سەھىرى ھەنارە
ھەزار جەربىژى نەھو خەئەك و شارە
يان نەتەوسكە سەھىرى نەھو دۆلە
گەرمەى شەايىيە و زورنەاو دەھۆلە
سەھىرى دەربەندى كۆپى و شەپىرە سەوار
بەراسەتى جەوانى ھەولپىر نەبەھار

به هرچهار دهورت خه نك نه گه شته
وا بلا و بونه به و دول و ده شته
سه ماوه سازه و گشته به رزین
به شای و خوشی دهیگ وزه رین
یا خوا شاره کم هر نه به هر بی
خانه خپو په ناگای خه نکی هه ژاری

پارك

پاركىكى زور رەنگىنە سەوزپوشە پىر لىدار
پاركى ھەولپىرى رەنگىن پاركى جوانى گەورەى شار
ھەموو وەرزى گول پوشە بە چوار دەورى دار چنار
سەوزايى دا بە ھەولپىر چوار وەرزى كرد بە بەھار
ئەى پاركە رەنگىنە كەم ئەى ھاوئى قەلاتم
لە نپوگول و گولزارت زور بە سەر دەبەم كاتم
گوزەر لە باوھشى تونەبتە خوشترىن ساتم
سەوز پوشى شارەكەم پيشكەوتنى وولاتم
شوينى تو پاركى شارم ئوردوى داگىر كەران بوو
شوينى تو دايم ژىرپىيى سەربازو ئەفسەران بوو
ئىرانە جىيى ئەشكە نجهى نازاو كۆلنەدەران بوو
شوينى تو جىيى سەركوتى جوتيارو رەنجادەران بوو
بە راستى ھەولپىر بەتۆ ھەواى پاكو سازگارە
سەوزايىھكى زور جوانت كردتە ديارى ئەم شارە
جوانىت دا بە قەلاتو بە شىخەئلەو منارە
دەست خوشى بوئەودەستەى ماندوھو دەستى كارە

من سەرم بەرزە

من سەرم بەرزە ھەموو کات من قەلای بەرزى ھەولیرم
من قەلای قییتی ئەو شارەم بە ھەر چوار لا دا چاودیرم
من پەيامی نەبەزینیش بۆ ھەر چوار پاچە دەنیرم
من ھاو سۆزو دەستە خوشکی قەرەچوغی گەرمە سیرم
من خوشەویستی نیو دئی گەلیکی نازاو و دلیرم

من منارەم

من منارەى شیخی چۆلى و من دەستە خوشکی قەلاتە
شانازی دەگەم کە پرەمزم ئە میژودا بۆ وولاتە

من ھەولیرم

من ھەولیرم من ھەولیرم دەشتی پانی بەر والاتم
کە خەکی ھەولیر دل خوش بن ئەوکات دەگەم بەناواتە
دەشتە دەشتی کشتوکائە ئەوەرگای مەرپو مالاتم

شارهكهم

هزدهكهم دننياتان كهه كهمن ناشقى نهم شارهم
من ناشقى قهلاى قيتو كوتري سهلامو منارهم
من فيرى گوئو گوئزاري نهو چوار پاركه پر له دارهم
من هاو خه مو تازيه باري حاجي نهق له قه زامدارهم
كه دئيم بكه ويته ژان بوئي هه ولير دهكات چارهه
به راستي خوشه ويستمى شاري كوئي هه زار سارهه
من فيرى سهيراني خوشي دوئي تهوسكه وهه نارهم
نه شقى سهيراني به ستوره وه نيو قه دي نهو شيره سوارهه
نه ئي بيكه سم هه وليرم من نه وهى نوئي نهو چارهه
كه رپوچي قه لات ماچه كهه نهك هاوه ئي پوئو پارهم
من پينوسى نوسينه وهى نيو نهو هه زاران ناسارهه
هه زار جار نامادهى مهرگم من له پيناو نهو هه وارهم
من فيرى بوئي قه يسه ريو هه واى نهو شاره سازگارهم

كۆتۈرى بەرقە لاي ھە وليير

كۆتۈرى ھە ولييرم دەنوكم سۈورە
ھە ئە فرم بەسەر قە لاي نافرورە
لانەم دورست كىرد ئە كولانەى شورە
ئە بەردەم قە لاش ناپۇم بېسورە
كە تېر دانم خوارد ئە فرم بە بائم
ئە شارى ھە وليير زۆر خۇش خە يانم
قە لاي قە يسەرى شورەن ئە پانم
كولانەى كە رپوچ لانە يە و مائم
ئە منارەى ئە ق ئە ق دامانا لانە
كىردومان بە لان كونجو كولانە
دېمە نمان دەواى زامى دلائنە
ژېر لانە و لېسمان باخچەى گولانە
كۆتۈرى ھە ولييرم سە ربه قە پلاغم
خاوەن نافرورە و گولدانو باغم
ئە گەل ئە و شارە دۇستېكى ساغم
ھاودۇستى وانو سەنە و سا پلاغم
كائى ھە ئە فرم بەسەر ئە و شارە
پانتايى شارم ھە مووى لى ديارە
ئوتكەى سە فېنو بەستى ھە نارە
ھە تا تورە قو باغلو منارە
تامېر خارو گۆسكە و سېنارە

رۆژى سەيرەكەم پىرژەى سىپى ئاۋ
ئازادىم ھىچ كەس نامخاتە نىۋاداۋ
سەردانمان ئەكەن خەنك بەربلاۋ
ئەم پاركو ئاۋە دل خۇشم تەۋاۋ
قەت ئەھەۋىيىم زىز نايىم زوۋىيىر
قەت جىناھىلەم قەلەلەي كۆنى پىر
چاىخانەى مەچكۆى پىر ئەرۇشنىبىر
شەۋە ئەنە نىشم ئەكونجوكولان
ئەشورەى كەرىپوچ سازم كىردوۋە لان
بەيانىيان دىمە ناۋ باخچەى گولان
كلكە خىشىنەم خۇش دەكەم دلان

كارمەندى شارهوانى

كارمەندى شارهوانى
نیشانەى پاك وجوانى
پاك رادەگىرى شارهكەت
دئسۆزى ئە كارە كەت
خاوينى ئە ئىمانە
شارىش بە تۆۋە جوانە
شۆستە و شەقام دەمارى
دئسۆزى و بە ختىارى
فېرى ئەدەى پاشماۋە
شارت كىردوۋە پاراۋە
تۆزۈر جىيى ئافەرىنى
تۆھىماى بو خاوينى
پۇژى راگىرى كارەكەت
سەيرى پىسى شارهكەت
بەراستى جىگىلى رېزىن
پىاۋى ئازا و بەھىزىن
با بۇيان ھارىكارىن
نەۋەك ماىەى ئازارىن
مە يخە سەرشەقام پىسى
بىخە تەنەكە و كىسى
خۇيان دىخنە مەترسى

دەس ھەقیان كەمە ویرسی
بەلام پیرۆزە كاریان
بابەس بەدەین ئازاریان
بەراستی ھیلا كەبی
شاربەس بەتۆ پاكەبی

۲۰۰۸/۲/۱۲

ئارام ناگىرى دئى من

ئارام ناگىرى دئى من كاتى دوورم ئەم شارە
ئە شىخە لاي رەنگىن و جوانى و بەرزى منارە
ئە ھەركويى شار سەيركەى قەلاى قىتم ديارە
بە خەلكى شارم دەئى موژدە دەرچىن بەھارە
بەھار دەورى سەوزەبى و بەدەورى دار چنارە
ئە بەرزى قەلا وەستام تا چاودەبىنى ديارە
سەيرى بەزم و سەيرانى گۆقەند بە دەورى شارە
سەيرانچى دايمان پۆشى دۆلەدەشتى ھەنارە
بەردەبازو دىئوپە و تەوسكە و شىرە سوارە
بەراسىتى ئەى شارەكەم ئارامم بە بىنىنت
بەھار زوو موژدە دەدەى بە قەلاى سەوزو شىنت
بۆبەھار سەيرانگايە دەشتى پان و بەرىنت
شايى و سەيران و بەزمە تا بنارى سەفىنت
يارى و شايى و ھەئپەركى ئەم دۆل و زورگ و گۆرە

۲۰۱۰/۱/۲

بەھارى ھەۋلىرى

ھەۋلىرى رەنگىن قەت ناپۇم لەلات
قەت چۆلى ناكەم بەردەمى قەلات
بىژى جوتيار و ئەدىب و مەلات
ئەى پايتەختى رەنگىنى وولات
سەيرى تەوسكە دۆلۈ دەرىبەندە
ئەھەموو لايەك شايىوگۈقەندە
خەمى بەرىكە و ئىو بىخە خەندە
بەدوای پارەو پول مەگەرى ھەندە
نەرۈ تەوسكە سەوزو گول پۇشە
ماشەللە دىم ئەم دەشتە خۇشە
شادى ئىپكەرەو خەمى بفرۇشە
خەلك بو ئىرە زۆر بە پەرۇشە
لايىكەم پىرمام لايەكەم سەفەن
بويەمە ميوانى خۇشى و پىكەنەن
مىلن يەك خونچەى لى بىتە وەرىن
بۇخەلكى ھەۋلىرى ھەزار ئافەرىن
تەوسكە ئەورۇ زۆر خۇشە ھەوات
دىم رىنادا قەت بىرۇم لەلات
تەوسكە روجم بۆت بىبە خەلات
خەلك بەجلى رەنگا و رەنگ دەھات

تەوسكىتە ئەورۇ ئاسمانت ھەورە
دل خوشن ئېرە منانو گەورە
سەوزو گول پۇشە ئەو دۆلەنەورە
يان گۆشتە برزى يادۇلەي چەورە
خۇشجالەم لەلات ئەي قەلەي پېرم
ساتىك دەرنەچى ئەزەينو بېرم
گەر نەتپارىزم نەعلەت لەشىرم
ھەونېر ئېت دوربەم ماتو دلگېرم
باران تەرىكىرد بلەدى بەردە باز
گولنى حاجىلەو بەيەونو نازناز
دەنگ دەداتەو دەنگى نايەو ساز
ئەو دەشتە يەكجار دل خوازە دل خواز
سەيركە سەوزى ئەو دۆلەنە شىوہ
بەسەوزى گولۇ گيايا خەملىوہ
سەيرانچى دۆلەنە دەشتيان پۇشيوہ
سەر بەردە بازەم قەت وانەديوہ
ئەورۇ بەردە باز گول پۇشورەنگىن
دەتەنگان دىختە بزەو پىكەنىن
دەشتى پۇشيوہ گولنى سوروشىن
سەيرى سەيرانچى لەم دۆلەنە وەرىن
دەپاكى راگەرن ھەزار ئافەرىن
سەيرى تەوسكە ھازەو شورەي ئاو
بەبۇنى گولنى دل خوشم تەواو

شايو گۆڭەندە سازدەكەن پىلاو
بۇنى سەدان گول خۇشتر نە پىلاو
نەخەلكى ھەولپىر ھەزاران سىلاو
سەيرى ئەو دەشتتە بەيانبە زوو
نەورۇ سەيركە نىو حاجى وسوو
خۇى ساز كردوہ بۇبەھارى نوو
نەگەل سەيرانچى بوہ بەرەو پوو
حاجىلەو بەيىون ريشيان تىكەل بوو
سەيرى بېستانە پۇشى گىاو گۆل
سەيرانچى وەرىن گرتيان دەشتو دۆل
شارمان بەجى ھېشت بەرەو دەشتو دۆل
دونىايان پىر كىرد زېرى بازنەى قۆل

پەيامى نەورۇز

نەورۇز پەيامى نەزىك و دورە
نەشانەى نەورۇز گوللەى سورە
نەورۇز زەنگىكە نە بوزۇرداران
زەنگى ترسناك بوزۇستەم كاران
نەورۇز كەتۈدىى من تەباو كۆكم
خەم بەرناداتن يەخە و بەرۆكم
نەچوار لا بۆمان دەگىپن پىيلان
نەنن بكەين شەهەيانو دىلان
ناگر گرەدەم نەكېوى هەنگورد
بە دوونىا نەدەم من پەيامى كورد
گرپم خستۈتە ناوهراسست ئالام
ئالام داچەقاند زۇربەرزە بالام

هه وئير

نه په يژهى قه لاي هه وئيردا
دابه زيم بوناو قه يسهرى
دير زه مانه قه لاو قه يسهرى نه م شاره
نه گه ن يه كا دس نه ملانن
نه ميژووى ديري نو كونا
شوينيان بو دياريكراوه
كه خه يالى دل هه نغرى نه نيو قه يسهرى
نه م شاره نارامه گرى
نه نيو په نير فروشانه
بوني كوستانان وهره گرى
كولانى توتن فروشان نه نه لبومى
نيو دندا هه نگر تووه
نه ق نه قه كه ي سهر مناره م
نه نيو كوگاي دنى مندا جيبى گرتووه
گره ده ته وى ديمه نى كوني نه م شاره سه يربكه ي
وهره نه لبومى نيو دنى من هه نده وه
چونكه من نه نيو باوه شى شيخه لله
ها تمه گروگان
نه سهر گردى قابيج ناغا
يادگارى مناليم زوره
نه زانم مناره ي چولى چهن په يژه وه

چەن پلىكانە
گەرەكى تە حجىلى ھەولپىر
كە چەن كوچە و چەن كۆلانە
چايەى چا يخانە كەى مە چكۆم
چا يخانەى كۆنى نەم شارەم
ھەر نە زەينو نە خەيانە
خانەقاي گەرەكى كۆنم
وئىنە يەكى ھە ئىگرمو بىدەم نە قەسرى عەتە ولا
خەيانم بەسەر ھەولپىرا ھە ئىفرىوھ
نە گۆرى سولتان مزەفەر
ھە نە نىشىو پشو نەدا
ھەر نە وئوھ بۆسەر قئاوچاغى چا يخانەى
بايزى كۆن ئوقرە نەگرى
ئارام نەگرى
ئارام نەگرى

پیشمه‌رگه‌م

من پیشمه‌رگه‌ی نه و ده‌قه‌ره‌م
بست به‌بستی شاره‌زامه
چه‌ند تاریکه شه‌وی ئیره‌م
به‌گوله‌ی گرداری چه‌کم
نه‌خه و دا راچله‌ کاندوه
وینه‌ی لامه
شاخو تاشه به‌ردیک نیه
له‌ژیری پشوم نه‌دابی
که‌ندو جومی که‌ندی‌ناوه‌ گهر بیته‌ گو
نه‌بی چه‌ندان شه‌ری پیشمه‌رگه‌یا ن لابی
شایه‌تی سهدان داستانی شیره‌ کورانی ئیره‌یه
خوینی شه‌هیدانی ئیره
رهباریکی زور به‌خوره
ئیستاش روحیان والیره‌یه
زرمه‌ی نارپیچی ئیمه‌بوو
خه‌وی له‌دوشمن تائه‌ کرد
که‌توانی کوردی زائه‌ کرد
ده‌یان جار ده‌رکی بازارگه‌ی
شه‌هید هه‌ینیمان به‌ستوه
به‌ده‌یان جار مه‌نزه‌نیقمان
بو‌داگیر که‌ر داخستوه
به‌سه‌دان جار به‌ره‌وه‌زی

قەرەچوغا ھەنگەراوین
 نەبەرزى بېژىنگ بەسەرا
 رولە دەشتى پانى قەراج راوہستاوین
 گوند بەگوندى ئەوقتەراجە
 وەکو مائو لانەى مەبوو
 کۇگاۋ جىبە خانەى مەبوو
 بۇداستانى بېۋىنەمان
 جوتارى دىکان شاھىدن
 نەسەدان شەوى بەباران
 ئەو قەراجە نەسەرمانا ھەرلەرزىوین
 ئىمە شارەزای ھەزاران دۆنۋ شىوین
 بۇچرکە ساتىک نەمان ھىشت
 دوشمن ئىرە ئاسودەبى
 ئەناۋ لاتى خەتى جۇتا
 شەرى تانکو كۆپتەرمان کرد
 شۇرشو گېرمان بەرپا کرد
 جەيشىكى پىرچەکو تفاق
 ئەژىر نەعرەتەى پىشمەرگە ھەرە لەرزى
 پىشمەرگەش بەورەى بەرزى
 دەیان شەرى دەستەو يەخە
 ئە پانتای ئەم قەراجەدا کراوہ
 پىشمەرگە بەچەكىكى سوك
 بەلام دىكى پىر بىرواۋە
 ھەربەرۋى نىوہرۋىيە مۇنگەى بەعسىيان گېرەدا

ژيانی خوځيان له يو کوردستان فرهدا
خه لگي که نديناووه و قهراج
به جوتيارو مهردارهوه
به گه داو کريکارهوه
نهم شوږشه دا زور ماندون
مائه کانين ميوانخانه ي پيشمه رگه بوو
خوشکو دايکاني نيره بوو
سهرمايان له شيرن خه وا
شهو ي ساردی باوو باران
خه ويان له خو حه رame کرد
نانيان بومان عازره کرد
جلو بهرگيان بو ده شوشتين
به شوږشيان دا گرو تين
به راستی من هه تا ده مرمر
سهرته ناستی ماندويونيان داده نوينم
مائی نه وان ببوه ميوان خانه و شوينم
نه شکه وت نه شکه وتی قه ره چوغ
لانه ي قاي می نيمه بوون
نيستاکه نه گه ر بيته گو
له و نوسينه م هاو پرامه بوون
شايه دی نه و پوژنه نه دهن
دا يمه ن نه وده قه ره ي من
بو دوژمنان وهك كوره بوو
پوژ پوژ ر قمان نه ستوره بوو

بەسەدان كۆرى كەنە مېرد
بەخوئىنى سۈرى پىر گىريان
بەردىيان سوركرد
شاخىيان سوركرد
سەرجۇخىنى گوندىيان سوركرد
سەردىوارى قورپان سوركرد
رېگاو جادەو بانىيان سوركرد
قۇپەنى جۇو گە نىميان سوركرد
كەندو جۇمو دۇلىيان سوركرد
خوئىيان بۇنەو ناوچەيە رشت
ئىستا كەنەگەر بانگىيان كەم
زۇر بەنەرمى بيان دوئىنم
هەريەكە سەدان چىرۇكو
داستانى شەپ نەگىر تەو
زۇرن دەنا ناويان دىنم
چەندى باسى پىشمەرگە ي
نەو دوو دەشتەكەم
بىر نەو ەستى
قەنەم نەنوسىن نەو ەستى
ماندو بوئىيان بۇنەورۇ كورد
دىيارى پوحيان بۇنەورۇ برد

دوا دواى تهمهن

شانسو به ختم كه وتو ته بهر
ته وژمى تيزى ره شه با
ناخو ره شه باى دل ره قيش
چاره نووسم بو كوى نه با
ناخو به سهر كام درك و دال و
جه نكه ئى پر كيش نه كا
زهمه نيكه خه نده له من زوير بووه
ناخم بوته كوگا بو خهم
خوش به ختيم ئى دلگير بوه
زهمه نيكه ده رگاي دلهم به پوى
خه نده داخراوه
زهمه نيكه له خه و يشا
بزهم له ليو دابراوه
بزهم نايه ته سهر ليوم
زهمه نيكه ههر هه نكاويك
بو من شومو به تبه ختیه
له جى خوشى قوره پيوم
زهمه نيكه خوشبه ختى ژين
كه دى دره نكه و ناوه ختیه
منى ماندوو دائده نادا
زهمه نيكه نازارو نيش
جه ستهى بى هيژم بهر نادا
زهمه نيكه له ههر كورى

كەس گۆي بۆ وتەم شل ناكا
پەشو سېيىم ئى دەگۆرى
پەشبېنى بائى كېشاو
بەسەر ھەموو بېرۇكەكان
كەس بۆمىن دەردە دل ناكا
دائغەو خەم بائى كېشاو
بەسەر تەل تە ئى نۆتەكان
بەسەر بەزمى ئېوارانم
نا ئومېدى وەكو گرى
ئەسووتىنى
ئەلبوومى يادگارېه كانم
پەراوى ژىتم ئەدرى
خەرمانى يادگارېه كانم
جوخىنى گۆلى ژيانم
نەمدەزانى رۇژى دادى
دەگەم بە كۆتاي خەندەو
ئەگەل گريان دەست ئەملانم
نەمدەزانى رۇژى دادى ھىواكانم
كۆتايان دى
تواناكانم كۆتايان دى
بېرۇكەكان كۆتايان دى
پەنجەو نوسىن كۆتايان دى
ھۆنراوكان كۆتايان دى
تېژى چاوم كۆتايان دى

سەرم دادەخەم ھەولپىر

كەباستا دەكەن ھەولپىر گەورەى سەرم دادەخەم
دل خۆشم ئەبەھارت فەرشى سەيران پادەخەم
ھۆنراوت بۆ دادەنپىم تاكو دىم دادەخەم
شارى جوان و دىگىرم نپوت چۆن بەلا دەخەم
كەباسى ھەولپىر دەكەم قەلاتم ئەبەر چاۋە
ئەقولاىى دىمى من ھەولپىر خۆشتىن ناۋە
يادگارپم نپىرە زۆرە زامى كۆنم كولاۋە
ئالاي بەرزى كوردستان ئەسەر قەلات شەكاۋە

شەھىد

ئەي شەھىدە سەربەرزەكەي پىدەشتەكەم
دەھەئسەوۈ بەچاۋى خۆت
ئالاي كوردستان بىيىنە
كەلە ترۆپكى قەرەچوغ
ۋادەشەكى
دەھە ئسەوۈ
ئەو دارەي بە خوين ئاوت دا ھاتوتە بەر
دەھەئسە ئەو بىرۆكانەي
كەلە دئە ماندوۋەكە تابون
بۇرازاوەكردنى قەرەج
بۇجوتيارانى خىر نەديو
دای بىرئەبەرنامەكەت
دەھەئسە ئەي بازى تىژرۇ
ئەسەرتلىشە بەردىكى
سەر ترۆپكى قەرەچوغا
ھە ئىنىشە
بەم دەشتە پانەي قەرەج تىر بىروانە
پاش پشوى ديسان ھەئسە
بەسەر تە پۆلك و رەوۋزا
بانت لىكەدە
ئەسەر ھەربەرزايو قوتكى
دلت پىي خوش بو ھە ئىنىشە
ئەي بازە بەرزە فرەكەم

* نەي ھەئويە بىرىندارەكەم
 كۆيرايىم داينى نەگە يىشىم
 تازامەكەت بۆ تىماركەم
 نەي شەھىدە بالابەرزە دل تەرەكەم
 نەوقانە نەرزەي كە خوئىنى
 گەشى تۆي تىدا رزاوہ
 نەجىي ھەردئوپە خوئىنيك
 بنى گاگرؤ رواوہ
 چەندە پىت خۇش بوگورەكەت
 نەسەرگردى كە سارەبى
 تا نەبەرزايى برانى و
 تى چاوت نەو بنارەبى
 نەناست دئسۆزى و نازايت
 شاعىر زمانى لارەبى
 ھەرنانوانو قوچەكە بەردىك بىتە گۆ
 تۆ نەناسى
 ھەر جوتيارىكى ھىلاكى دەست بەشەقار
 ئىيى پىرسى
 تۆي بىنيوہو باش نەتناسى*
 نەھەر مەردارى پىرسى
 تۆي زۆر ديوہ نەھەواران
 تۆ نىشانەي بەرخۇدان
 بۆي نەرؤژانى بەفرؤ باران
 نەي پىشمەرگە دل تەرەكەم
 دەھەئسەوہ
 نەم دەشتە جوانەي قەرەجا
 بەچاوى پىرخۇشەويستىت

تېر پروانە
 ئەوقە راجەى كە بە خوینی تۆ پاراوه
 حەزم دەکرد ھە ئسابای و بدی بایه
 كە ئەم دەقەرە ئازادە
 جوتیار زەوی خوی دەکیلو
 مەرداریش چوینە ھە واران
 كە ھە ئناسی دە پالکەوہ
 ئەباوہشی دەشتە جوانە کەى قەر اجت
 ئەوقوراجەى خوینت بۆسەر بەرزی ئەو رشت
 خوینی سورو گەشى نیوہ
 داگیر کەرانی تۆقاندو
 ئازادی ئەورۆی داھینا
 دەھە ئفرە بەسەر ھۆبە و ھۆبە رە شمائی
 ئەبناری قەرە چوغا ھە ئیانداوہ
 دەھە ئسەوہ ئەى شەھیدی بان بە خوینم
 حەزم دەکرد وەك ھە ئۆبەك
 ئەقولای ئاسمانەوہ
 سەیری ئانە و گوندەت کردبا
 كە تیايدا چاوت ھە ئینا
 ئەسەرگیسوانەى مائیکى ئەم گوندەى خۆت
 بۆساتە وەختیک بنیشتبای
 ئە مال بە مال ئەم گوندەت
 بروانیبا
 تا نارام باى و ھەوائى
 ئەم دەقەرەت برانیا

نابينا

به و ئازاديه يه كجار دل خوشين
بى و چان ئيمه هه ر تپده كوشين
بو كوردستا نمان دل پر له جوشين
چونكه به هه واي سازگارى گوشين
نه ئين نابينان ئيمه ش نه كارين
به سه ره رزرى كورد زور به ختيارين
ئيمه ش چينيگين زور له نازارين
خه ساره ت مه ندى ياساى رۆزگارين
له تيكوشانين مه دهن نازارمان
كه ميگ هاو كارين له نيش و كارمان
ئيمه ش خه مخورين بو گوندو شارمان
توخوا سيس مه كه ن گوئي به هارمان
نه ئين نابينان ئيمه ش دوربينين
به زومى خه يال دونيا ده بينين
ئيمه ش ربيواري نيو رچكه ي ژينين
هاوه ل و دوستى خه نده و نه وينين
له بيرمان نه كه ن كه وا نابينانين
بوئه م وولاته وهك موم و چرايين
له خوشيو خه مدا هه موو مان براين
ئيمه ش بو وولات زور نه زيه ت دراين

له گه ئمان بدوین زور نهرم و نیان
به ئیمهش بدن خوش به ختی ژیان
تاهه موو پیکرا دورست کهین کیان
خرمه ت نه نوین نابین به زیان

قه لای هه وئیر

خوْش هه س هه یرانگای دهورت
به رزایی و قوتک و نه هورت
ناسمائی سه ر به ه هورت
نه می ژوو دی هاره دهورت
خوْش هه شه وانی شه ارم
چار پارکی پر نه دارم
خواهن می ژوو و ناس ارم
نه باو شه تا به ختی ارم
به ئین بی هه وئیر به ئین
ناعه زان هه چچی ده ئین
سه از ده که هه نه ده زو که هه ئین
منم به وت به خته که م خوین
سه یرکه هه وا به ه ه هات
سه وزی پی و شیوه قه لات
مه وژدهی دا هه مه وو ولات
به راس تی به رزه به لات
نه ق نه ق هاته لانه که ی
سه ره مناره جوان که ی
هاته هوه جی ژ وانه که ی
که هوته وت هه و دوانه که ی
خوْش جالی که رد خوانه که ی

قہی سہری دہرگہا والات
بازاری پپر لہہ کالات
منارہی بہرہ زہ بکالات
پر شیر مہنی مکالات
لہ قہ لہ لہ پروانہ لہ ژوور
نافورہیہ گہوئی سور
دل دہک شادو مہ سورور
قہی سہری نارامہ ک
سارٹھی سہت زامہ ک
فیہری بہر خودا نمہ ک
ہولیر شادو جوانمہ ک

۲۰۱۱/۶/۱۱

كوردستان

كوردستانى من خوشه هم بهار هم نه وورۆزى
خزمهتى وولات بكه گهر بو وولات دئسۆزى
چون خاكت پشت گوى ده خه چهن بيه زه يو سۆزى
ئالاي كوردستان شنه ي با ده ي هه ژينى سه يرى
ئالاي كوردستانى من هيزنيه داى چه مينى
نه وئاواتو هيوايه ي كه خه و نمان پى ده بينى
نه يه ئن خه لكى ناپاك بناغه ي بله رزىنى
چون تاگه ي يه نه و رۆژه به يه ك ده ريا چه خوئنى
كىلى گۆرى شه هيدان تاحوكمى چا و ده بينى
جابا گوى هيوامان نه ماردىن سه ر ده رىنى

كى به قەد من خۇشتى دەوى

كى ھەيە بە قەد ئەو دئەم كە خۇشى بوى ئەم شارە
پايتەختى كوردستانى من ھەولپىرى قەلاۋ منارە
بە ھەرچە وار دەورى گونزارو تاقگە ھە ھاوینە ھە وارە
وەرە بە ھاران بېينە ئەدئۆپە ھە ھە نارە
بېروانە دوئى تەوسكە ھە سەيرانى ئەو شېرە سوارە
بنار ھەركىۋى دەبېينى ھۆبەيە ھە چىغورە شمارە
ئە ھاوینانا بېينە ئىرقەي ئاۋى ئەو بېخارە
سەيرانچى شە قلاۋە دەگىرن تادەنگە دەمە ھە ئىۋارە
زۆر جى گە رام نەمدى شوپىنى خۇشبى بە قەدەر ھە ھە ھە
دەبى بۇزىاتر ئاشنا بون ئە مېژۋى كۆن گوى رادىرم
ئەي ھە ھە ھە رەنگىنە كەم ھەم كويستان ھەم گەرمە سېرم
بۇ موژدەي خۇش بۇگە ئە كەم كۆترى بەرقەلا دەنېرم

لەق لەقەكەى ھەولپىرم

نازانم بۆ لەق لەقەكەم نەھات بۆ بەرزى منارە
لانەى بەرزو دپىرنى تۆ دەروانى بە ھەموو شارە
توخوا لەق لەق دەورەو بە سەرکەو ھەو ھەوارە
كە ئە تخویند ئە بەرزى بەرزا گوپپىست ئە بوین جار نا جارە
چەن سائە نایەتتە ھەولپىر لانەكەت چۆل و بەتائە
ناشناپتەى نپمە بۆتۆ مپۆزى كۆنى دەیان سائە
ھەرچى خەنگى ئەم شارە بى بەنەھاتنەو ھەت خەمبارە
سەرىك ئە ھەولپىر بەدووخوا لەق لەق بەس ئەو جارە
بەرمناو و لانەكەى تۆ نافورە و گول و گولزارە
چاوى ئەو تفتەنگە كویربى چۆن لەق لەقى من زامدارە
خەنگى ھەولپىر كە سەپىرەكەن دلیان زۆرپۆى بە ئازارە
وەرە لانەكەت نۆژەنكە رپكخە ئەم چیلکەدارە
بكوژى پیرە لەق لەقم تادەمى ھەر شەرمەزارە
وەرە سوړپیدە ئە ھەولپىر بگەرى بە چوار كەنارە
نپمەش ئە پپشوازیت دەبین ئە سەربانى مال بەمائە
لانەپەكت بۆ سازدەكەین ئە سەر بلنترین تەلارە

۲۰۱۰/۱۱/۱۰

لەھەر کوییم

لەھەر کوی ی ئەم دونیایە بەم تى چاوم ھەر ئەم شارەییە
تى چاوم لەقەلای قیت و لەشیخە ئلا و ئەو منارەییە
چاویکم لەسەر تەوسکە و لەسەیرانگای ھەنارەییە
ھەولیری ھۆلاکو بەزین دووریم خەمی ئەو جارەییە
نەشقی بازارى قەیسەری و نافورەکەى کۆتەرى سەلام
شەیدای دەلال خانەى کۆن و جەمەى بازارى شیخە ئلام
خۆشجالەم کەمەن خاوەنى کۆنتیرین منارەو قەلام
شیخی چۆلى و قالینچاغا یە کجار خۆشەویستن لەلام
ئەى ھەولیرە رەنگینە کەمەنت خستە خۆشەختی ژین
کاتى لەسەر قەلای بەرزت ئەروانە بەرزای سەفین
یاخووا بۆچرکە ساتیکیش شارەکەم نەتینەم خەمگین
ببینم کیژو کورانت لەسەیران دەم بە پیکە نین

من شهيدم

لەسەر مېلەتيان سەپان زەبروزەنگ
بۆيە چووينە شاخ دەستمان دا تەنگ
رەي ئاشتى نەمانا چارپوين بۆجەنگ
میلەت ژیرچە پۈك داماو و دل تەنگ
لە دەست دوشمن بوو وولاتى قەشەنگ
وولاتى نەوت و ميوو شەانەى ھەنگ
خوینم لە پینا و نەو وولاتە رشت
چەكە دانە نالە ناو كۆل و مشت
بە رۆژو بە شەو و خەرىتەم لە پشت
ھەرچى خائىن بە دەست بە جى دەمكوشت

موژدهی داقه لات

تهر بـوو قه لاکهت هه وئیر وباری
تو موژدهی سهوزی نه که یته دیاری
نه قه داقه لاکهت گيا سهردرهکا
خه لکی بو سه یروگه شت خه به رهکا
گشت هاواره کهین باران به خیری
زوو زوو سهرده و ته پرکه هه وئیری
باران خوش حالین به دابارینت
خونگه گرین بهرگه ی ته ورهیی و قینت
تهر بـوو دئوپه وه ده شتی هه ناره
موژدهی داقه لات موژده به هاره

۲۰۱۰/۱۰/۲۶

نەۋرۇز نەھەۋئىر

نەقەلە لای ھەۋئىرگىرى سۈر ھەئسا
نەھەر چوار دەۋرى بەرزە بلىسا
ئاگر نەبەرزى سەفەن داگر سا
شادودل خۇش بىن جەئەن كەن دەسا
كاۋە بۇزوحاك نەھاتە سەر چۈك
بەرامبەر تەختى زوحاكى نەرزۇك
نەى ھىشت مېلەتى دىلبىۋوژىر چە پۈك
نەى ھىشت بەۋگەنە بلىن تىرسنۇك
نەۋرۇز سەبەينى گۇقەنە دو كۈرە
تۇش دەشت تودەرم بەگۈل بگۈرە
نەنەۋرۇز دەرچۈين نە داۋتۈرە
نەبۈى بەجەئەن نەۋرۇز نەخۈرە

نه ورؤز

نه ورؤز بلييسه ت روو نه هه ئه چونه
مه به ست و خواستى زؤر ديارو پونه
هيواي گه ليكى ديل و زه بونه
سه دان كورگه لى بى سه رو شونه
رؤشنت كوردوه چياو ده شت و دؤن
هيواي گه ليكت هه نكرتووه به كؤن
به رامبه رگرت شكسا سه رماو سؤن
ناهه نكي كوردوه ده بكوتن ده سؤن
نه ورؤز تؤ هيمه اي ناشتى و ته بايى
موژده هينه رى جوانى و سه و زايى
تيشكى گرى تؤ پونه كا وولات
كوردوستان نه ورؤز به رزه كا بالات
نه ورؤزم گپر دا نه سه ركه ليكا
گر وو مه شخه لى هيواي گه ليكا
بلييسه و گرت چياو نه هه ليكا
نه ورؤز مژده ت دا به گوئى نيسان
تؤ گوئت هينا بؤ وولات ديسان
نه ورؤز چوار پارچه ي ولات يه كه خا
يهك پارچه بوونى كوردان دهره خا
مايه ي يهك ريزى بؤ كوردووارى
هيمه اي هاتنى وهرزى به هيارى

چى بنوسم

بوت بېنم گولە نيسانى كەھىماي بەھار دەرەخا
كەبەھار فەرشى رادەخا و گەئىكى مەزئوم سەرەخا
مىلاقە و نىرگزو ھەلال رەنگى ئالاي من ھەئەخا
بۇيەمن نەورۇزم نوسى كەھىواي گەئىك دەرەخا
يان لەسەر پەرەي پەمەيى تولاو تولى لاواو دا
چى بنوسم گەورە تربىت نە جىگاي ناوى كاو دا
لەسەر پەرەي سورە گوئى گاگرۇيەك چى بنوسم
ساتە وختىكە نازادىن ھەم خۇموو پىرە پىنوسم
بالەسەر پەرەي نە و گولە دىاربىن وشەو رىنوسم
ھەتاكو دوئىنى من دىل بوم لەدەس دوشمن بوو ناموسم
جاچۇن نەورۇ نەمن ناوى نەورۇزو كاو نانوسم
چى بنوسم لەسەر گوڤكى چونچەي سوري دار ھەنارا
چەندىن لاوى كەئە مېردم لەم خاكە دران لەدارا
بە خوئىنى ئەوان سوربوو گوئى سوري نەو بەھارە
نەبى شوكرانە بىرئىربى خەئكى سەربەرزى نەو شارە
چى بنوسم لەسەر پەئكى چەندىن پىرە دار بەرپو
ھەزاران سال لەكوردستان رەگى لەم خاكە رو چو
لەگەل نەورۇز ھەئسە سەرپى دامەنیشە مەئى زوو
رۇژى بوژا نەو ھى خاكو تەنكە ئۇژىاي تازەو نوو
چى بنوسم لەسەر پەئكى بالاي بەرزى دار چنارا
نەوولاتى ئالو والاي ھەكات سەوزى وەك بەھارا

هه وئیری مه رگی هولا کۆو ئه و مناره بهرزو لاره
 سهیری سهیرانچی نه ورۆکه وه رین به چوار دهوری شارا
 یاخووا هه وئیری سه به رزم بتبینم هه نه به هارا
 خودا نه و شاره دوور بگری نه چاوی پیسی به تکارا
 چی بنوسم نه کویستانی له سههه په پهی په لکی میوه
 که تولهی باریک ریده کا له ناو به فری ساردی کیوا
 هه وئیری قه لای دیرینم خاوهن کاله به هیو سیوه
 چی بنوسم له سههه په پهی بیگه ردی گوته نیرگزه
 یاخووا هه وئیرم بتبینم روویه خه نده و لیو به بزه
 چی بنوسم نازیزه کهم نه په پهی گوئی شلیرا
 له په پهی بنوسم نه ورۆز بیدم له یه خه ی هه وئیرا
 چهند داگیر کهری در هاتن بهس به خه لکی تو نه ویرا
 هه موو کات له سههه نگره رابوون چاوی تیژتان له سههه سیوه
 بیرتان بینمه وه له کۆری نه پهی نه وان کوره شیره
 چی بنوسم باوانه کهم من له په پهی زهرد هه لالا
 که نه رویتن له قه ره چوغ نه به رزاییو له قه د پالا
 یان باسی تا فگه ی جوانت کهم له شه لالو له بیخالالا
 چی بنوس ئه و جاره یان له شائی شاجوان نه یلایه
 تابه دیاری من بیهینم بیدم له ده رکی قه لایه
 من بیدم نه له وده رگایه ی رووی له باخی شار والایه
 قه لاتی دیرینی شارم بژی نه و به ژنو بالایه

هه م کيستانو هه م گهرميان

هه ونيږدهشت وسه وزايت له هه موو شوين جياوازه
کواگه نم وجوت وهک شوينان وانابوتو لاوازه
هه م کويستان وهه م گهرميان ناووهه واکه ت شازه
خاکه که ت نيوهی گوره و نيوهی به رزی وهه ورازه
به نيتم دا بريژم خوین له پيناوت تازه
ها به هاران بيينه سهيران به دهورت سازا
دهوری شاريان ته نبوه تاده گاته دهروازه
هه وليپر به هارت خوشه جوانيه که یی نه نازه
هاله به رزی پروانه ناوازی قورینگ و قازه
له گهل هاژهی چه مو ناو ماشه لاله و ناوازه
پيم وه سف ناكري جوانی هه وليپر که شازی شازه
هولاکوهات بتگری شكاو هه لات نه سازا
نه و قه لایه سه ر به رزه و نه و مناره بی نازه
پشتی قاييم گرتوی سه فین به به فري تازه
شارو کولان و شه قام هه تا بلی ی دل خوازه
سهيران چی وابلو بون به دن پوه و به رده بازه

هه و ئير هه كه م

چهن بچيه قولايى ميژوو جيگاي شانازى هه و ئيرم
شارى جوو گهنم و ميوهم شارى پرله خيرو بييرم
سه يري سهيرانگاي چواردهورت گوندو بييري و بهرده بييرم
سه يري ره شمال و چيغانكه و قوچ قوچيني بهرخه نييرم
له سايهى خواو خاكي توپه برسى نيم وهردهم تييرم
هه م خاوهنى زهوى راستم هه م خاوهن بهرزي و هه ئدييرم
هه م خاوهنى مزگهوت ومهلام هه م خاوهن كه نيسه و دييرم
هه م خاوهن كيوو كوستانم هه ميهش خاوهن گهرمه سييرم

واری منہ

واری منہ واری منہ کوردستان خو واری منہ
هه وئییری سه ره رزو په نگین خو جوانترین شاری منہ
وشه ی کوردستان هه موسات خو ویردی سه زاری منہ
جوانی و په نگینی سه یرانگات له بیرو نه هکاری منہ
باشترین شانازی میژوو بو گه وره و سهرداری منہ
گه لیگم جه ژنی نه ورؤزیش جه ژن و سه ری سالی منہ
سه یری شوره کانی میژوو پر له نه سپ سواری منہ
داکوی کردن لهم خاکه یه کهم خواست و کاری منہ
سه ره خو نه بوونت وولات برینی زور دژواری منہ
مه ژنومتین گه لی دنیا گه لی پر نازاری منہ
جوانتیت نیشقی رووی دنیا مه لی نه وینداری منہ
گویت له ورشه ورشیداره یان خوره ی پوواری منہ
غهری کویتانان ده بینی جیی جیغو ره شماری منہ
خوشتترین ناواز دهر برین خو دهنگی شمشاری منہ
پیت بلیم جوانترین بهرگیش خو چوغه و شهرواری منہ
مناره و قه لای هه وئییریش نه و ره مزو ناساری منہ
گویت بو هه نه بجه هه بجه خو ناله ی برینداری منہ

شیعری مندالان

ئالاکەى من

ئالاکەى من چوار پەنگە
دەشەكى چەند قەشەنگە
چەن بە و ئالایم شەدام
كەدیل نەیم و ئازادەم
نە بەرزى ئەى چەقەنەم
سەرى بە و دائە نوینەم
ئالادەم خوشەكە
وولات بە پۆشەكە
نە خە ویندن دینەم پەئەم
یان نە سەرمەزى مەئەم
دای نە نەیمە بە بەردەمەم
بە بونەت زۆر بەى خەمەم
دەنەیم مەن بەى ئالانەیم
نەفە روئەیم و كەئانەیم
كەتە نەشەكەى ئالام
زۆر بە بەرە بىنەم بەئەم
ئەى چەقەنەم نە هەگورد
دەنەیم نەمەش ئالەى كورد

پارك

كــاتى ده چـيـه پاركى شـار
بـونـيـوفـر ريز و گـولـزار
چـرـوى داران مـهـشـكيـنـه
خـونـچـهـى گـول مـهـقـرتـينـه
راى بـگـرـه بـه خـاويـنى
دـهـوولـهـت بـوتـوى دـهـچـيـنى
فـرـى مـهـدـه پـاش مـاوه
پـيـسى مـهـكـه نـهـونـاوه
چـهـند جـوان و چـهـند رـهـنگـينـه
نـا نـهـو دـه رـيا چـه شـينـه
چـهـند رازاوه نـه خـشـينـه
گـولـان هـل مـهـوهرينـه
خـش خـشـوكـه و جـولـانـه
چـهـند دـيـه نـيـكى جـوانـه
تـايـهـت بـه مـنـدلـانـه
دـه تـوش قـهـدرى بـزانـه
دـيـن لـه كـاتى پـشـوه
پـار كـيـكى تـازـه و نـوه
نـه م پاركـه نـه شـيـويـنـين
دواى گـهـران و مـاندويـون
نـه و كـورسى و مـيزه بـوتـون

نەسەرىن ھەلەپ پەپە
كەرى خەراپو بەد فەپە
نەكەتە پەپەپە ئاۋە
ئاۋ بەرە بەۋ ھەۋاۋە
فەپەكە كەردە ئەم نەۋە
خەكە ئەكە ديار ۋە سەتەۋە
بەۋخەۋە تەۋ سەزاۋە
تەۋتە ئە مە خە پەشەۋە
كەۋتە ئەم ۋەتەنەم
دەۋتە ئەم پاركە جەۋنەم
بەۋەك بەخە مەلى خەۋم
چەۋدەرى بەم بەۋخەۋم

بەبىلە

بەبى ئە خان بەبى ئە
دەخو او دەمژى مەمىلە
يەك جار پىيى بەختيارم
لأنه باتن نازارم
ككاتى نىه زىقپىتە وە
خەمەم بىر نىه چىتە وە
گولى بون خوشى مائە
ژىنى بى منال تائە
ناگرى بىرسى نەبى
ناگرى نازارى نەبى
لەلانىك دا ئەخەوى
كەم بىزار نەبى ئەوى
ناسكۆتە و دەم بىچكۆتە
خەزى ئە باوش وكۆتە
هەرچەندە نەركى گرانە
بەلام ئە بەردلانە
كە ئەخەوى خەمبارم
بىدەنگ دەكانىو مائەم
بە و ئاوەدان دەبى مال
ككاتى دەكا گر و گال
مائى بى منال چۆتە
نەبى خەم دەى بەكۆتە

بەفر

بەفر ديسان وا دەببارى
ونبو چىيلەو پەلكى دارى
كولان ومالى دا پۇشى
منالان واكەوتنە خوشى
واكەوتنە يبارى منالان
بوتۇپەل دەرچون ئەمالان
كاتى شەرە بەفرينە يە
بەس دوور لەرق و كينە يە
ئەوا دا پۇشى دارو بەرد
ئەو جوانىە سىپى بىگەرد
بابوكە بەفرە دوست كەين
با جلى والى ئەبەر كەين
بۇيەكتر باووين تۇپە ئە
بالە دەست نەدەين ئەو هەئە
تۇپەل تە ئەا بۇ يارى بى
نەو هەك هاو رىت نازارى بى
گە نىكمان كرد بەزم و يارى
بە فرىش هورد هورد وادەبارى
بە فرە سىپى جار ناجارى
بە سەركەو هە گەرمە سارى

بچكۆلە

بۇ وولاتى خۇم گەلى دىل سۆزم
نەشقى بەھارو گۆنۈ نەھورۇزم
بچكۆلەم بەلام خۇشم ئەوى شاخ
دېھاتە كانم چەم مورەزو باخ
زۇرخۇشم دەوى مەرۈ مالاتم
كوردستان شەيداي بەرزى مالاتم
شەيداي شاختم خۇش مەوى ئالام
ئالادائىنم ئە بەژنو بالام
من زۇربەھيوام چەندە بچكۆلەم
بۇ وولاتى خۇم بوركانى تۆلەم
بچكۆلەم بەلام خاۋەن پىنوسم
ھاتوم جوغرافىيى وولات دەنوسم
سەيركە چەندى كۆلەم بە شانە
كۆلەم بەرنامەى نووى ژيانە
نەك بەرنامەىە ك تىبابى جىاۋازى
خەلك تورەبىيۈسى نەبى رازى
كۆلۈكۈم پىيە بەبىرى تازە
بچكۆلەم بەلام دىلم پىرپازە
كارى وانەكەن شاد بكا دووشمن
دىل نەكەنەۋە كوردستانى من
باھە موۋپىكرا بچكۆلەم وگەۋرە

هه سستين بگـۆرپن ئه وياساودهوره
چونكه دووشمنمان واله چوار دهوره
بچكۆنهم به لام زۆر تيزه بيارم
من پشتيواني خهلكى فه قيرم
هاتوم به بيرو سسته ميكي نوو
نه گهـل زۆرداران ده بيم به ره و رو
چونكه پهيامي گه نيكم پى يه
گرى مه شخهـلم بيريكي نوئ يه
دهشى پاريزم به گيان به خوئيم
ئالام دائينمه قه برو تا بوم
من بى ئالام بيبه رگ و پوتم
ناوه راست ئالام گرو پـرشنگه
به دونيا نه ئى كورد زۆر زرنگه
نه مرو ئالامه بۆته پيناسه
داده نييم له رپى من كه له و كاسه

پینوسه کهم

چهن پینوسم خوشهوی
ئه نوسی بوم چیم بی
هه ربه و فیروبم نه لف بی
ته مه ل نیه و ناخهوی
پینوسه کهم نوکه کهم
نوسینی زوو زوو ده کهم
پی ی نه نوسم ژماره
ئاماده و دهس به کاره
ناوهستی و هه ره کاره
نه دهستی نه ندازیاره
زانین دینیتته به ره هم
ئه نوسی میژوی سه ردهم
به و ده نوسم دهستورم
به و ووشیارو جه سورم
پینوس هاوه ئی ژینم
چرای ریگای زانینم
پینوس زمانی میژوو
دی نیتته گوارا بردوو
سنورم به تونوسی
توچرای چاره نوسی
توسه رچاوهی نوسینی
ئه رشیفی له ییاد چونی

خوشت بوی

خوشت بوی وولاتت
له بوی تهرخانکه کاتت
هه تاکه ی بی وولاتی
دهه ئسه واهات کاتی
با تهماع بپریتته وه
میله ت خه بهر بیته وه
هه رجاریکت بوئی هه ل
ناسو بۆت بیته دم که ل
گهرنا پهریشانه بین
بی ئالا و نیشانه بین
مال و سامان بی سوده
دوای نایین ناسوده

خويندن گا

خويند گا دووهم مائىم
توى پەيژەى سان بەسائىم
بى خويندن كەر و لائىم
لە پولا خوش خەيائىم
خويندن گا دەرياي زانين
ئيمەين نەووى بەيانين
دوستى راستگوى و جوانينت
بۆ وولات ئيمە خوانين
خويندن گا جى ي زانيارى
جى ي بىر تىژى و ووشيارى
با نەووستين بخوينين
كات نەكوژين بەيارى
خويندن گا وەك ئەواوينە
جى ي زانيارى خاوينە
نەو كۆمەنگا ژيرە كا
كۆگاي نەقلى بى وينە
چەند دل خوشم لە پۆلم
نامادە و گورچ و گۆلم
كاتم بەفـيرۆ نادەم
دۆست و هاورى ي مامۆستام
يەكجار بەريزن لەلام
دئيان وەك گول رانەگرم
بينانەكەن بـيرو پام

دەرس و وانە

من بۇيەكەم جار كە پيتم نە خشان
چومە ناو كۆرى دەرس و تىكۆشان
كە پينوسم گەرتا بە پە نجه كانم
بارىكى قورس كەوتە سەر شانم
نە و رستەى فيربوم سەرەتا دار بوو
بىرم نە تۆلەى زولمى زوردار بوو
دوايى كە فير بوم من داراو زارا
نامادە كرام بەرەوى زور دارا
قونناغ بە قونناغ من نە هەنگاوام
كوردستان نە توى بىلبىلەى چاوم
مامۇستا منى وابەرەم هانى
چون من سەرەتا چىم نە نەزانى
دوور ناكەومەوه لە دەرس و وانە
كۆل نادەم هيچ كات پۇژ و شەوانە

دۇستى پېنوس

رۇنەكەم دۇستى پېنوس بە
دۇستى پەراوورېنوس بە
دۇستى ئامپىرى كۆمپيوتەر
رۇنەكى بىر تىژى كۆننەدەر
بەكارى بېنە ئەنتەر نىت
تەخت دەكا كۆسپى سەرپىت
پېنوس ھەنگاۋ بىرى رى يە
پېنوس دەۋاى منى پى يە
پېنوس خونچەى ئاۋاتتە
شورەى توكمەى وولاتتە
گەرچەكى دەستت پېنوس بى
زەخىرەى شەرت رېنوس بى
چ سنورىك دادە رېژى
سنگى دوشمن دادە بېژى

قوتابى

رۆلەكەم دۆستى پېنوس بە
دۆستى پە راوور پېنوس بە
رۆلەي بىر تىژى كۆننەدەر
دۆستى نامىرى كۆمپىوتەر
تۆلە بىرنەكەي ئەنتەرنىت
كە تەختەكا كۆسپ سەرىت
پېنوس ھەنگاۋ بىرى رى يە
پېنوس دەۋاي دىلى پى يە
پېنوس خونچەي ئاۋانتە
شورەي توكمەي وولاتتە
گەرچەكى دەستت پېنوس بى
زەخىرەي شەرت پېنوس بى
چ سىنورىك دا دەر پىژى
سنگى دوشمن دادە بىژى

كاره سات

ئاخ ئەو بېرە كۆن و شېرە
كاره ساتتى جەرگ بېرە
دەستىكى بى غىرەت و رەش
گەيشتە مەنئىكى چاۋگەش
كچىكى جۋانى بچكۆلە
لەككەت دەرچون ئە پۆلە
جانتاكەي دابىو بەكۆلە
ئەو بىو بەنئى چىرى تۆلە
كچۆلەكى دل بەبى گەرد
بەدئىكى رەقىسى وەك بەرد
سورىان كىردى ئەك راسا
شارودەشت بەم كاره تاسا
ئەو بچكۆلەو ئە خوین گەوزان
گشت ياساۋ رېساتان بەزان
كارىكى شەرەرمو ئەنگىيە
بۆۋولاتم دل تەنگىيە
دەپاڭكەو ئەو خويندكارم
بەومەرگەت زۆر ئە نازارم
دايان بېرى ئەوانەكەت
دراۋە جانتا جۋانەكەت
ئەي پەپولەي بال بە خوینم
واتكرد كەمەن بۆت بخوینم
خویندكارم دەقەرت هەژان
ئەي شەرەيدى كىوكەژان

كىژۇلەن

منائى مىن كىژۇلەن
چەن ناسك و بچكۇلەن
وەك كورنېنكە رۇح سوكن
هېند جوانن دەئىيى بووكن
بەلام زۇر دل نا سكن
جوانن دەئىيى ناسكن
منىش نادەم نازارىيان
جى بەجى دەكەم كارىيان
زۇر ووشىيارو بەهەستىن
لەبانگى بەهېز پەستىن
تورە نابن ناسايىن
زۇر دل پاكوياسايىن
من دانانېم جىاوازى
خودا لەخۇم ئەكەم رازى
خىزانىكى دىل خۇشىن
هەمومان تى دەكۇشىن
بەسەر ژىنا بوينە زان
هەندى بەكارى ناو مال
داخىوازى ئىهوان زۇرە
جلىيان چەن چەشنىو جۇرە

چى بلىن بويان نه كه م
نه ناسمان په يداى نه كه م
گهر پيکه نن من شادم
گهرخه ميارين كه سادم
بژين كيژنه كانم
منيش به ئيوه جوانم

مامۇستا

نەم دەزانى بگرم پېنوس
من بنوسم وشەو رېنوس
تۆفېرت كىردم ئەلقوبى
بۆت روناك كىردم كۆلە رى
بەردى بناغەى فېربونى
مەشخەئى رېئى ووشياربونى
تۆمنت كىردبە ئەندازىيار
تا دروستكەم كۆشك وتەلار
تۆمنت كىردبە ئەفسەرەەر
بۆنىشتەمان بېمە سوپەر
هەرلە تۆفېربوم بېركارى
ئەبۇكارى ئەندازىيارى
تۆفېرت كىردم كشتوكال
تۆفېرت كىردم خال بە خال
تۆبۈۋى منت كىرد بە ئەكتەر
تاگەلەكەم بېنمە خەبەر
پېت گەياندم بېمە دكتۇر
بن بركەم ئەخۇشى و ناسۇر
پېت گەياندم بۆدادوهرى
بۆراستى و ياسا پەرۋەرى
ئاشنات كىردم بە سنورم

خەتتى سەھوزو خەتتى سورم
تۆمەنت كۆردە پۇشنىبىر
چاگەي تۆم قەت ناچى لەبىر
تۆتىشكى رونى زانىارى
ولاتت خستە بەختىارى

هەنگ

هەنگە بچکۆئەى نازدار
ئەى دۆستى گۆڭوگۆنزار
ئەى مېشولەى بچکۆئە
هەمکات بارت ئە کۆئە
بى وەستان ئە خوئىتەو
بە شىرىنى دىتەو
کە دروست ئە کەى شانە
بەش بەش و خانە خانە
حەزت ئە سەرگۆلانە
ئە وىش بۆنى و کۆلانە
دېننە بەرھەم هەنگۆين
هەنگۆينى پاکوشىرىن

ياسا

ياسام ئەلا خۇشەويستە
ياسابۇ وولات پيويستە
ياسايە دەستور دەرەخا
ولات بە پەيىژە سەرەخا
ياسا خۇي داد پەرورە يە
بۇگەلان جىي سەرورە يە
ياسا مافى ھەژارە دا
كە بى جياواز بىرپارە دا
بىژى ياسا بى جياوازي
كە ھەموكەس دەکا پازى
كاتى ياسا پشت گوى ئەخرى
مافى خەلكى ھەژار ئەخورى
ياسا روناكى پيى ژينە
ياسا بە ختيارى و ئەوينە

ئالا

با بهرز راگرین ئالا
باهیزی بدهین به پالا
سورخوینی شه هیدانه
زهره تیشکی سه ره هلدانه
سپیش نیشانهی پاکی
بژی کورد ئالا و خاکی
سه وزیش به هاری ژینه
دهس له ته ماح هه ئبگره
ئالای به رزت ببینه
یاخوا ئالای سه ره رزی
بتبینم هه له به رزی

نُالاکهَم

نُالای سائِه های سائِم
نیستا به رزی نه مائِم
سه وز ره مزی به هاره
زه ردیش هیما ی گونزاره
سور نیشانه ی خه باته
هه ربژی نه و وولاته
سپیش ناشتی و ژیکانه
دوستم نه گه ل گه لانه
یاخوا نُالای کوردستان
بتیینم نه به رزی و بان
باهه ره ربشه کیته وه
رؤژی رهش چه و نیته وه
بابی فیل به رزی بگرین
دهست نه ته ماح هه نگرین

منالان له دین

جوانه دونیای منالان
ده بانن له نیوکالان
نه وان هه نگری نالان
بو ئیسلام به ژنو بالان
بابه و دینه گۆشیان که یین
به دین په رده پووشیان که یین
د شادو د خووشیانکه یین
نه وهك فه رامووشیانکه یین
له پړی راستی ئیسلامه
پرسیار کوا بی وه لامه
دهوای هه رهه موو زامه
دینی ناشتی وسه لامه
ئیسلامه راسته پړی یه
نه خلاقى جوان له وى یه
چرای تارى شه وى یه
دورگه ی علم نه وى یه
باقورئاننى له بهرکه یین
دونیا له خه و خه بهرکه یین
چرای نه و دینه هه رکه یین
دونیاى پی سه و داسه رکه یین

بہشتی نہ قینی

كىژان جوانتر

سەرەتا تۆبۈى مەنت خەستە ئىيۇ خوشەويستى
خوت بەچەشنى نىشاندا بۇيە دلى من ويستى
ئىشتاش وات لەو ئىشقه کرد سەرتاپا دونيا بيبستى
شەو بى خەو رۆژ بىدارم تاکەى وابى هەئويستى
شەمال پەرچەمى هینا دایانگرت پووروخسارى
تۆنازانى چەن جوانى بەو جلى کوردەوارى
ئیکچى دلت سووتاندم بەگىرى ئەويندارى
چەنە درەنگ سارنژەبى زامى دلى دلداری
چاوى ژیر دوویرۆى رەش بۆژینى من لەراوہ
جوانیەکەت دلى بردوم شنگى ئە شنوم نەماوہ
ئەو ئىشقه زۆر کارىہ ئوقرەم لى هەنگىراوہ
ئەگرىجەى هینا شەمال بۆپوخسارى سوپراوہ
وەرەوہ بۆجى ژوانى دەست ئەملانت وەریینم
ئەو باسکە سپیەت رەندى ساتیک بکە سەرىنم
ئەگینا وەك گوئى سیس خەرىكى هەئوهرینم
ناویرم بانگت بکەم بەرز دەنگم هەرىنم
توخوا نازارم مەدە نیو دلم داخ وسۆیە
دلم زامدارە زامدار وابەستەى ئىشقى تۆیە
چۆن وابارىکت کردون راتکیشا ئەو برۆیە
پەرچەمت بەخۆى رەشن رەشى مەکە بەبۆیە

دېم و دەرؤم

هەرچه نده من دېم و دهرم به لام بيكه لك و بى سوده
كه تو دل شكوت كردم منم بى هياو و بى هوده
باوكى بى ويزدانو دىنت كه تو و ابه زور به شوده
منت خسته گيژاوى خه م نه بوم به ختیارو ناسوده
من خزم و دوستم عاجز كرد به لېن و وه عدم وه تودا
چون رازی بوى چونت توانى شهرت نه هات به سه رپودا
هه ول ددهم كه وازينم به س دل نه نيشقى تو به نده
له سه ر لېوى منت نه هيشت شادى و خوشى و بزده خنده
قته وا دابران و دوريم به م شيوه نه كرد مه زنده
بوه چيروك باوازينم خوى بو ماندو نه كه م هينده
نه وينى تو وازنا هينى له بير كردنه وه و خه يالاي
قته خه يالم جينا هيلن خه نده و ناسكى به ژن و بالاي
فيري مژينى سيوى بوم له نيو سينه ي سپى والاي
نه زانم له نيشتم به ندى نيستا له نيو ژينى تالاي
تازه ژيان ماناي چيه كه سوتا نيشقى نيودلم
وه كو بولبوليكى نه خوش بى پوپهل و خونچه گوتم
سه ر لېوى جي هيشتم خه نده كه وته ژان دلى به كوتم
به راستى ژين تابلو بومن به ناواتى مهرگ و گلم

زەمەنىكە

زۇر خۇش بەختىمىن ئىستاكە كەلەدەنلى كەسىۋەك تۆم
مىنىش پەيامى جوانى تۆجىگىر دەكەم لەدەنلى خۇم
زەمەنىكە ھەنگاۋ ھەنگاۋ بەدوۋى ئىشقى تۆدا دەپۇم
بەجۇرى سەۋدا سەرتەم رۇندەك بەرنادا سەر دوو گۇم
لەنيوانى مىن و تۆدا بىرۋابكە سەنور نىيە
سەدان مىل بۇ خۇشەۋىستى ھەنگاۋىكە خۇ دورنىيە
گۈنلى سۈرى ھەموو دونىيا بەقەد گۈنلى تۆ سۈرى نىيە
جۈۋانى ھەموو دونىيا بىنلى ۋەك جۈۋانى كچى پۈرى نىيە
ھەيامىكە بەدوۋى تۆۋە بى سەر ماوم سەر گەردانەم
دەلت خىستەم ژانىكى قول تۆراۋە خەۋنى شەۋانەم
خەندە بگىرەۋە دەم باخەم نەبىتە مىۋانەم
بەجىم مىلە زۇر تەنىامە دەبى ھەربىي چاۋەرۋانەم
ئەگەر لەناۋ دەنلى تۆبەم چۈن دەردەچەم مىن لەخۇۋە
بۇچىركە يەكش ناتوانەم دور لەباخى گۈنلى تۆۋە
توخۋا ئەگەر لەھەۋلىرى بەبى دىتەنەم مەرۋۋە
دەستتە خىستە زامى كۈنەم جى ي مىلە بەسفتۈ سۆۋە

سەرەتای یه‌گتر ناسینمان

سەرەتای یه‌گتر ناسینمان هه‌لتکیشا هه‌ناسه‌ی سارد
زانیم په‌یامی ئیشتت بوو به‌ ئاهیک بۆمنت هه‌نارد
منیش تاگه‌یشتمه‌ دیدارت هه‌ر خه‌مو ژان بو ده‌مژمارد
زۆر له‌میژه‌ له‌ده‌ئمدای زۆر داخ و جه‌سره‌تم ده‌خوارد
یه‌که‌م دیدهنی و دیدارت ئاهو هه‌ناسه‌ت هه‌تکیشا
ئاه‌ی تو‌تیری ئیشتق بوو به‌دئسی منتا دا کی‌شا
منت خستۆته‌ نیو ده‌ریای خه‌یالاتی بی‌ نه‌ندیشه‌
برۆی که‌وان و زولفی ره‌ش منی بو ئیشتت راکیشا
هه‌رچه‌نده‌ من دئیم وده‌رۆم به‌لام بی‌که‌تک و بی‌ سووه
که‌تۆ دل شکاوت کردم منم بی‌ هیواو بی‌ هووه
یاخوا خوا نه‌و که‌سه‌ بگری که‌تۆی وابه‌زۆر به‌شوده
منت خسته‌ گیژاوی خه‌م نه‌بوم به‌ختیارو ناسوده
هه‌ول ده‌ده‌م که‌وازیبیم به‌س دل له‌ئیشتی تو‌به‌نده
له‌سه‌ر لیوی منت نه‌ه‌یشت شادیو خوشیو بزوه‌خه‌نده
قه‌ت وا دابیران و دوریم به‌م شیوه‌ نه‌کرد مه‌زه‌نده
نه‌و ئیشتقه‌ زۆر ماندوت کردم به‌س نازارم بده‌ هه‌نده
ئه‌وینی تو‌وازه‌یینی له‌بیرکردنه‌وه‌و خه‌یالاتی
قه‌ت خه‌یاتم جیناهیلن خه‌نده‌و ناسکی به‌ژنو بالای
سه‌ربرۆی ره‌شیان بزرکرد نه‌و زولفی ره‌شی تیک ئالای
ئه‌زانم له‌ئیشتق به‌ندی ئیستا له‌نیوژینی تالای
تازه‌ ژیان مانای چیه‌ که‌سوتا ئیشتی نی‌ودئم

وهكو بولبوليكي نه خوش بي پوپهل و خونچه گوئم
سه رليوي جيهيشتم خه نده كه وته ژان دلي به كوئم
به راستي ژين تائبو بومن به ناواتي مه رگو گلم

۲۰۱۱/۲/۵

چیت لیھات

چیت لیھات وبۇ كوی چوی تۇ خۇت لییم دەھاتیە پییش
جوانی ئەبروو چاوی رەش بۇ ئەشکت دەمكا راکیش
بۇ ونبوی سوتاندمت بوم بە مشتی خوئە مییش
خۇت ریگات لییدەگرتەم دیارنی تۇ لییره و ئەوییش
چیت دەوی چیت لییم دوی ئیشقت نۇقرەمی بری
داواو داخواییت چیه دلمت زور هەرزان کری
دلی من وەك په پونە بۇمەزار ئیشقت فری
ئاگرت داخستە دل قەت دانامرکی گری
بۇ ونبوی هۇزییره جوان بەندی دلەت بەستمە
چون دەبی ئیستا بروی خۇت خستە نیو هەستمەوہ
چون دەبی وام لییکە ی بەخەیت وەئەستمەوہ
جیم میلە بە جیم نیلی دەستت بیخە دەستمەوہ
بۇ وادەکە ی باوانم بۇ ئەوین سازکە خوانی
ریکە و تنماو کە ی وابوو بە ئینی پییدام کوانی
پەرچەمی رەشو گونات ساز بدە بۇ جیژوانی
چارە ی زامی دلەم کە په نجەم لۆ ئەسەر دانی

عیشق

یهکه م جار تو منت خسته
دهریای قوئی نه وینداری
من نه مزانی گری عیشق واکاریه
من ناگرم بهرگهی نازاری
من نه مزانی نه ناخه وه نه م هه ژینی
من نه مزانی گری
دل هه رنه قرچینی
نارام نه گیانم هه نه گری
دوستی شیوه ن و زاره بم
خه وله چاوم نه تورینی
شه و تابه یان بیداره بم
نیستاش جار جار بی هه وائی
هه ندی جار بیبه زیبانه
بینای نه وین نه هه ژینی
نه و دله ی به ندی نه وینت
جارنا جاری نه ره نجینی
جار جار خه نده و به زه یی خوت
به روی مندا بپرژینه
نه نیو خه مدا به جی ی میله و
نه نیو زامه ی خنکینه

۲۰۰۷/۱۲/۱۷

به یان

وابه یانه و بۆخه می نوو دڵم دەرگای ده کاته وه
چاوه پرێی بزوه خه نده بوم به لام رۆیو نه هاته وه
مه رگیش بۆجه سته ی شه که تم په یوه ستبوه به کاته وه
چاوه پرێم نه تارمای خه م یه کیک لام ئی بکاته وه
به یانیه وه هر کهس نه روا به دوا ی هیوا و ئاواته وه
دلی من بی هیوا که وتو تالای خه م نه خواته وه
هرچی دیو هیوا ی به دیدی ئیویه خه نده نه روا ته وه
به لام بۆمن ته نیا خه م دیی هیوا کانم نه شواته وه

ئىۋارە

ئىۋارەيەو ھەوار چۆتە دئەم بۆتە خانە خېسى خەم
ئىۋارەيەو كەشە و دادى بەر بەرۆكەم بەرنادا خەم
ئىۋارەيەو شە و يىزارم خەم تەنگە كاتن ھەناسەم
بەس ماوہ بەكىۋان كەوم وەك وەلى دىۋانە بۆشەم
ئاخ نە دەستى ياساى كۆنۈۋ دابونە رىتى پىر ستەم
مىن چ تاۋاننىكم كىرد بوو باجى نە رىتى كۆن بەدەم
ئىۋارەيەو دئەم تەنگە تىك ئائۆزە پىش و پەرچەم
ئىۋارەيەو گە مارۆيدا نە شىكرى خەم دئى زامەم
كەس گوى ناگرى نە بىرۆكەو نە رىنماى و نە پەيامەم
مىن نە بىكەسو نە قانىع و نە نالىمەو نە خەيامەم
مىن دىل جەستەى زائەم نىم كوشتەى دەستى كچەمامەم

بى ھەوائى

كە بى ھەوائى گۈلى مەن بە بى ھەوائىت خەمبارم
چىت دەۋى دەستە ۋەستانم پىنى لە چاۋو پوخسارم
دىلو دەروئىشى ئىشقى تۆم توخوا گەر بەدى ئازارم
بەبزهيك دىم خوشكەى تا دەمرم ھەر مەت بارم
ئەگەر ھەموو دۇنيام ھەبى بە بى بالات بى بە ھايە
دىم بە ھىچ شت خوش نابى غەيرى ئەو بەژنو بالايە
ھەركاتو ساتىك دى ى گۈلم دەرگاي دىم بۆت والايە
لال بى ئەو ئاشقەى لەدۈستى بەۋەفای بە سكالايە
كاتى تۆ لەيادىم دەچى كە دوا غەلغەلەى زارمە
تاشۆرم دەكەنە نىو گۆر بە خوا ئەۋە بىرپارمە
شىتو سەرگەردانت كىردم دۇنيا گۈى ى لە ھاۋارمە
خۇزىيە رۇزى سەرت ئەدا ئەتپىنى گىريان زارمە
زولفت ۋەك لە شكرى مەغۇل سىنەى سىپى گەمارۇ دا
چاۋت بازىكى گىر خواردو لە بەندى دوو ئەبرۈى تۇدا
دى زامدارى مەنت بىر دەھىشتت لە ژىر سفتو سۇدا
سوخمەى بە سىمو پۈلەكەت پالپان دا بەسەر دوو گۇدا

جهژن

من لہم جهژنه چاوه پريم ديارى تو بگاته دهستم
توزى خه مى دلم كه م كاوكه مى خوشكا دلى پهستم
خه نده ميوانى ليوم بى وخوشحال بكا هه ست ونهستم
هه تاكه ي وهكو ديل جهنگ له ده رگاي عيشقت بوهستم
نه مده زانى كه بى ره حمى جيژنانه شم له گه ل ناكه ي
دهبى كه ي بى ناويكى سارد به ناگرى دلم داكه ي
بزانى دل چونه سوتى قهت له ديتنم راناكه ي
دهبى كه ي بى دلى رهقت بوخه نده ي دلم والاكه ي

چەتري خوشەويستى

لەژير چەتري خوشەويستى بەرزى تۆدا
چاوى ئەوينم ھەيىنا
لە گۆلداى دى تۆدا
گۆلم ھيىنا
لەنيو دى خۆم رواندم
لە بەھارى دى تۆدا
يەكەم چە پكە گۆلم چنى
باسى بەرزى ئەوينەكەن
تۆلوتكەى خوش بەختى منى
تۆى پيشەواى مەستى ئەوين
دەمت لەقینە داتاشى
بەوتەى ناسكو شيرين
يەكەم ھەنگاوى دىداريم
بۆتەلارى عيشقى تۆبوو
يەكەم گەشتى ئەوينداريم
بەنيو پەرەى دى تۆبوو
يەكەم بۆنى ئەوينم کرد
لەسەر پەرەى گۆلى تۆبو
لەسەر پەرەى پەمەيبەكەى گۆلى گۇنات

وہکو ھہنگی خولامہ
وہکو بہ فری سپی بہ ہار
بہ تیشکی گونای سوری
تو توامہ وہ
یہ کہ م شیلہ ی عیشتم کہ مرث
شیلہ ی شاری کولی تو بو

خه یال

کاتی خه یالئم هه ته فری
خه یالی من وهك په پونه
به سهر گولی گونای سورتا
نه خوئیته وه هه لده نیشی
نه گریجه ت دیخیته جوله
خه یالی من وهك هه نگیکه
شیله ی گولی لیوت نه مژی
لیوت په مهیی ره نگیکه
کاتی که هه ناسه ی گهرمی
سهر دوو لیوی په مهیی تو
نه دا له هه نگی نه وینم
نه نیشم له سوری سرگو
بالی هه نگی نه وینی من له سوپو
فرین په که خا
نه وینی من شنه ی بایه
نه چیتنه نیو په راوی دلی نه وینت
به رو بارگه ی خوی داده خا
نه سیمی به یانی زوه
هییدی هییدی و به نارامی
نه چته ناو په ری په مهیی
تازه خونچه ی هیوا کانت
پر له هیواو نارده زوه
ناخ چلی نه رمی نه وینت

چەندە ھېۋاش و لەسەر خۆ
لەناو باخی ساواي دئەم
دئى پر سو
شارى ئى ھوئىنى داكوتا
خونچەي ئىشقى تۆۋا پشكوت
لەباخى دئى پر خونچەم
بەس خەندە دەبى بەرھو پوت

دائغہ و خہ یال

چیبکہ م نہ دائغہ و خہ یال و
نہ نازارو نائہی شہوی
تافر میسکم گونام نہ گری
چاوانم قہ ت ناچنہ خہوی
دہزانی چہن شادم نہ کا
رووی خوش وبہ پیکہ نینت
بہ ندی بہ رده گای عیشقتم
نہ مخہ یتہ بہ ر قو قینت
من نہ مزانی نہ وینداری
ہیندہ بہ داخ و ناسوری
نہ ناودئی زاماری من
برینی واقول ہہ تده کوری
من نہ مزانی نہ وینداری
شہ ورؤژ ہہر بیدارہ ہم
چی بزائم دورلہ خہ ندہ و
دوستی خہم و نازارہ ہم
من نہ مزانی نہ وینداری
من دہ خاتہ نیو نہ و بہ ندہ
دوردہ ہم نہ خوشبہ ختی ژین
نہ پیکہ نین و نہ خہ ندہ
گری عیشق داخی کردم
دوایی روئی بہ جیی ہیشتم
نیستاش دوستی گریہ و خہ ہم

چ تالايۇكى پى چىشتم
مائاوا نەويندارەكەم
بەس جىت نەناو دىم چۆنە
دىم دەسبەردارت نابى
بارگەي خەمەم وابەكۆنە
تادىن نەكوتە نەكەوى
عېشقى تۆھەرلەگە ئمايە
نەناو خانە خانەي دىم
نەوينت رەگى كوتايە

دەرگای دلت

من یه که م جار که له دەرگای نه وینم دا
له دەرگای دلی رهقی توها تمه ژوری
له یه که م هه نگاو نه مزانی
دلی تو به ندی خانه یه و
شادی تیایا رانابوری
دلی منی تیا به نده بی و
بی ره حمانه گوئی په مه یی نه و
ئیشقه م نه وهرینی
نه و دله ی کورهی توره و رقو قینه
دلیم له خوت نه تورینی
سه رنجی منت راکیشا بو نه وینت
من نه مزانی له دلی تو
توزی به زه یی تیا نیه و
من نابینم پیکه نینت

دەلادە لادە

دەلادە لادە زولفۇنە گىرىجەت لادە
گۈنات بېيىنم دەنا چەن دىم شادە
دەسرى سەرچۆپىت دە بىادە و بىادە
سېنەى خال خالت لۆلىم پەنادە
بۇ تەكپەى نىشقت چەندم كرد گازىت
وہك شىاى دل داران دەمكرد پىشوازىت
مردم ئە نىشقت هېشتا نارازىت
پىربوم نەمزانى تۆبە چى رازىت
ئىستا دىتتە وە چەن سالى پىچو
خۆش بەختى ژىنم ھەموو ئە دەست چوو
دىارە دواكە وتوى كاتى بەسەر چوو
رقوقىنەى تۆلە رىساش دەرچوو
تازە مرد جوانى شەوقى ھەردوگوت
ھاتوى بېكىشى داخى ھەلەى خوت
پەشىمانىش بى سودى نابى بۆت
من ناگرم بەرگەى دلى پىرلە سۆت
تازە چۆن كەيفم بە و ژيانە بىت
عىشتو جوانىمەت خستبەو ژىر پىت
دووبارە نىشقت چ كەلكى ئەبى
چۆلىم ھەبىژارد وەك دىوانە و شىت

دئی شەكەت

بەس بەسەر دئی شەكەتەم
دەرگای بەزەیی خۆت داخە
ئەكانیاوی ئەوینەكەت
ئەو پەرژین بکە دئەكەم
فەرشی سۆزداری خۆت راخە
ئەو ئیوانەهی پەرەهی گۆتت
بەرۆمدا بیخە پیکەنین
ئەدەریای دئی ئەوینەم
ئەوینی تۆشە پۆلەدا
بەزەیکەت ئەخاتە نیو
خۆش بەختی ژین
بەو چاوانەهی ژیر ئەبرۆی رەش
چاویکت ئەئەوینەم بی
ئەگات ئەدئی شەكەتو
پەرلە زامو برینەم بی
گۆنای سوری گۆلە باخت
بەرۆی مندا دامە پۆشە
بابەزەیی بی بەدئتا
بەدیدارت دئەم خۆشە
دیاره دوورنی
دیاره دوورنی چۆن ئەگەل شەهی ئەسیمما

بۆنى خۇشى زولفت دەكەم
دلى منت خسته خورپه
له ژير قانه ئاسمانىكىن
هه ز به به رزى و لوتفت دهكەم
بۆيه خه يال وهك چۆلهكه
نېشتۆته وه سه رچوار چيوه
ئه لبومى ويته كاتته وه
دياره دوورنى
دياره دوورنىو له و نزيكه
بۆيه دلم له ليدانا چالاک بوه
چاوه ريمه بملوئى به دلى ميه ره بانته وه
دياره دوورنى
بۆيه زومى بير كرده وهم له سه ر ويته گوناي تۆيه
دياره دوورنى
بۆيه هه ستى نه وينداريم
گوئيبستى چرپه ي پيى تۆيه
دياره هه ر له م نزيكانه ي بۆيه ديدى چاوه كانم
رهنگو رووى توم دئيتته ياد
دياره دوورنى
خه يانت له هه موو دونيا ي پچراندوم
خه يانم هه ر له لاي تۆيه
وهك كۆيله يى بمكه نازاد
دياره دوورنى
دياره دوورنى

۲۰۱۲/۴/۳

رقو كينه

رقوقينهى زه مان بۇچى
دئى منى كرد به نيشان
دشكاوى عيشقى كردم
وه خۇم تالاو و بركوژان
تير بونم نه كرد زونف نول
كه داده پوشى سينه و شان
ببروكه ي خوشبه ختى ژينم
به دابرانىك هه ئوه شان
خه يائى خوشبه ختى كوشتم
وامرد و كه وته راكيشان
چى له دئى برينداركه م
كه پر سويه له دورى تو
چ زامىكى خسته دئم
رومه تو گوناي سورى تو
چ زامىكى جيھيشتوه
بوئى سينه ي نجورى تو
چون دئى خستمه نه وينت
قه دى جوانو بلورى تو
نه گهر نه ترانى نيستاكه
چون له سوتان دئى من
ئاوابى هه وال نه ده بوى

ھەۋائت دەبو گۆلى من
 ئەگەر ئەترانى ئىستاكە
 ئەئىشقت چۆن ئەسوتانم
 فرمىسكى ئىشقتو ئەوینت
 سەر ھەردو گۆنای سوتانم
 سنورىكت ھەردادەنا
 گۆنم بو نائەو گریانم
 چونكە ھەرنەنتۆى گۆلى من
 تروسكەى ئاسۆى ژيانم
 ئای چەن بەناسۆرو ژانە
 كەدورىو نابى ھەۋائت
 سىبورى من ھەربەوہ دى
 يادەۋەرى چاۋى كالت
 ئای چەن بەناسۆرو ژانە
 رىگای دورى سەدان سنور
 چىبىكەم بۆبۆنى نىۋ زولفو
 سىنەى بە خائو ئىۋى سور
 بەراستى ئازارم ئەدەى
 زەنگ ئىنادەى نايى نامەت
 چۆن دلت دى ئازار بەدەى
 ئەۋىنى ئەو كورە مامەت
 ھەر ئەمن دەبە دكتۆرى
 ئەو دلە پر پر ئە زامەت

هەر من بکه پاسه وانی
سینهی سپیو دوشه مامت
په نجهی من بکه به شانه
تا شانه که م زونف رهشت
بینه باسه ر خه و بشکینم
من نه سه ر سینه و نه باوهشت
چهن سه سامم به بینینی
سینهی سپیو گونای گوشت

زەنگ

زەنگ لېدە گولم زەنگ لېدە چاوەرپىي زەنگو نامەم
چاوەرپىي نامەي جوانم غولامى دەستوخامەم
بەئكەم سارپىژ دەكاتن سفتوسۆي نيو ئەو زامەم
ئەمپىژە من ئەبەندى داوى ئەو كچەمامەم
ئەمپىژە من تامەزرۆي سەرگۆي ئەو دوو شەمامەم
منىش مەمى عاشقى ئەو رۆژگارو عەيامەم
من چاودىرو چاوەرپىي ئەو نامە پىر سەلامەم
چاوەرپىي وتەي رەق نىم چاوەرپىي ئەو وەلامەم
ئەسەمەمەي مۇبايل دى دەنگى بازنى قوئت
دى دەنگى بازنى زىرى نيو قوئى نەرمو نوئت
خۆزىيە منىش خويندكارىام هاوتەمەن و هاوپۆلت
دلت بردوم بى دئەم قەت نابمەو ئە كۆلت
كەتە ئەفون لېدەدەي دەزانم كەبى وانەي
خەرىكى داهىنانى زولفى لولى بەشانەي
خوایە ناجىعى بكەي ئەم دەرسو ئىمتىعانەي
ملوانكەي زىر ئەسەمان ئەو سىنە سىپوو پانەي
سەرسام بەبارىكى ئەو برۆيە كەوانەي

۲۰۱۱/۵/۱

زووم زانى

زووم زانى كچى زووم زانى ناشتى گيان من زووم زانى
تۆييارىكى بىه وه فاو دل نهرمو ميه ره بىانى
زولفى نهرمو ره شو لوس دايان پوشت ههر دو شانى
مهت نه بن كراسى تهنگ سوخمهت خستوته بىانى
جاروبار سهر نزمه كاو نه ملوانكان دهر وانى
گهرتو بى بى به بىرى منيش رازيم به شوانى
گهرتو هاوسهرم نه بى دوونيا خوشيه كهى كوانى
سى چوار پىيتى كوتاهه نه سىنهى سى پى پانى
دىم ميوانى سىنه تم رامبگره به ميوانى
ماشه لاي دوى بالاي نوكى خامهى هينا گو
گونات په ميهى كرده بارىكت كردون برو
ناشتيم ناسكه بىرى به سازه كا لورو فرو
زوم زانى ناشتى گوتم تو نه گه تم ده سى
بهس جار جاره دنگيرم به جوانيه كهت ده نى
دوئىكه نه جى ژوانى گه ليگمان كرد دهس بى
گوتم ديم بو داخ وازى وات نيشاندا كه پازى
حه سى به باوانه كه مخرى پى به رزه بالاي
شىيتى دوو زرده ليه موم سىنه م بو بكه والاي
زولفى ره شو دري ژولوس نه گوارهى زىرى ئالاي
بوت ده كه ومه دهشتو دهر ئارام ناگرم نه مالاي
شىيته بم كه ده بىنم منات خسته كوئى

بەس دىل خۆشەم ئەشايى رادەكۆشەم پەنجە و قوئى
جارجار شانم گىرەكەم ئەئىمۆى توندو توئى
گۆنەى حەسەبەى و نكرد قەرەج بەتۆزۇ خوئى
كارمەمىزى قەرەجى قەرەجى گەرەمە سىرم
نامەم دىو نامەت نايى چەن جوابت لودەنىرم
زۆر ئەمىژە حەسەبە بەدوو شەمامەت فىرم
حەسەبە تو مامىزى مامىزى دەشتى ھەوئىرى

ستهم کار

کوا نه ده ست ستهم کاریتا بیرو هوشم کاره کا
تو به ئینی چیت به من دا هه ی ستهم کار پاره کا
گهرتو ئاوا به جیم بیلی کی نه و زامه م چاره کا
گهر ئیم دووری شادی و خه نده بارگه ی لای من باره کا
باوه رپکه زور زه نیلم دل هه ربوت هاواره کا
شه و بیخه وم نه و دلهم هه رشین و زاره کا
توخا وه ک پارم ئینه که ی ناشتی گیان نه وساره کا
دوریت دلهم دیخته نازار هه ناسه شم سواره کا
وهه بو سه یران ببینه قه راج چ بواره کا
دوریت نازاری زور زوره ناسن و پولا خواره کا
نه مزانی نه وینت ناشتی زونی ستهم کاره کا
ده زانی زهنگ و نامه ت چهن گه روی من تاره کا
دوریت نه من ناشتی مالم ناعه ز به ختیاره کا
به س دیده نی و زهنگ و نامه ت ناعه زانمان هاره کا
خه می تو خه ممه ناشتی من دلهم پر نازاره کا
دل به دوا ی بونی زولف تو دهر واو شاره و شاره کا
مه مه نه گه ل زین دهنه نیشیت گو فتو گو و مشواره کا
دل ره قییت زور بی نه ندازه زارو زمان لاره کا
یه ک خه نده ی پروت لای من زوره لای من سانی کاره کا
که یفی مه میلانت ته نگه سه رگوی مه مت خواره کا
دوا یی من پیی دل ته نگه ده بیم مه میلانت نازاره کا

شایی

شایی که گیانی گیانم
باش هه ئیپه ره باوانم
مه مت کراسیان ته نگاو کرد
نه مه مان پاسه وانم
سه ریلند که و سه یرکه
چون نه بالات دهر وانم
توسه رچو پیت گرتوه و
نازیز من نه گوانم
سه رچو پیت که م راکیشه
نوت هیلاکم ناتوانم
زهرده نیموت نه سه مان
نه ی گو وینی باوانم
په روی چو پیه که ت سوره
نارهق ته ریکرد گیانم
زولف بروی رهشیان گرت
لایانده خانمی خانم
زهری گواره و ملوانکه ت
لاده بات خه مه کانم
گوئو گوئزاری سینه ت
من تییدا باخه وانم

شایی که گیانی گیانم
باش هه ئیپه ره چاوانم

چرای نیشق

چرای نیشقو خوش به ختی من به دل ره قی تو کوژاوه
په راوی نه خشاوی ژینم هه مووت له ژیر پی داناه
شیر په نجهت بوئم هیئا به سوکی ده ستت کی شاه
تازه گهر بشگه ریخته وه برین له جهرگی من کاریه
پوناکیت له دلم نه هیشت بهر هه ردوو چاوم تاریه
به زه یو سوژت لانه بوو زور عهزت له زور داریه
تازه وه لامم بو ت نیه گریان به سه رما باریه
چی دیکه مائی پیکه نین ده رگای بو من ناکاته وه
چیتر خوشاوی عیشقی تو ژه نگی سینهم ناشواته وه
ئیدی تروسکای نومید به دلمد نارواته وه
برو چاوه ری ی من مه به به ژدار نیم له نازارته وه
قته ت من پیش بینیم نه ده کرد گیانم راکیشی به چنگت
نه وینی ساده ی من ده رگه ی له قولای دلو سنگت
جاریکی تر بانگم نه که ی به جوانیو ناسکی ده نگت
ببته عه زه ت که ببینم نه و بالای وا شوخو شه نگت

چاوه رېم

من چاوه رېم له په يژده رقي نه وينت
چه ند هه نكاوي بييت خواري
نه زانم دلي ناسكم
به رگه ي رقي تو ناگري
بزه يكت بيته سه رليو ته نها جاري
بيمه ناوينه ي خه يات
چاوه ريمه نه و جاره يان
چه تري ناشته وايي هه لده ي
تو بخره يته ژير به زه يي چاوي كالت
منيش بخه ژير چه تري به سوزي نيشقت
نه چاوه روانيم مه هيله
وه ره وه بو ناو هه واري
جيژواني سه ره تاي نه وين
رقو قينه به جي بيله
گر نيشق لات به هاي هه يه
توره بونت ناره وايه
دل ره قی زوری تيدايه
فرميسكه ك دابارينه
به سه ر نه وگونايه سوره ت
به س فرميسكان بپرژينه
بيكه نيني نه و ليوانه ت

بۆلە بارگەي خەم پيچاوه
تۆنەم چاوه بەئە كانه ت
بەس بۆ خەمان بشيويئە
گۇناشت سور هەنگەراوه
كە فرميسكت بەسەر گۇناي سورا ئەپزى
گەرمايى فرميسكه كانت
گۇناي سورت ئەسوتيني
جوانى گۇنات ئەشيويئى
پوى خوش و بە پيگە نينت
بۆچ خەميك ئە كۆل ناوه
ئەو بەئە بەرزو بلندەت
بە جلى رەش دا پۆشيوه
بۆرەش بينى بائى بەسەر
ژيانى تۆرا كيشاوه
پوخسارى جوانى بە خەندەت
مەخە ژيىردەستى ناسورى
چونكه دئى ناسكى تۆ
قەت ناسورى ئە بينيوه
من دامنابو ئەو بە هاره
دئت ئە خەمان داشورى
ئەسەر فەرشى سەوزى بە هار
سینەي تۆ بکەمە سەرين
بەلام ئەمرو من چيم بينى

هه زاران داخ كه چيم بينى
دوچاوى سوري پر گرین
شاجوانم دی نه ماته ما
دیم نه سوتی نه نیو خه ما

۲۰۰۲/۵/۸

بگۆره قین

قین بگۆره به خه نده
روو گرژمه به هه نده
بیله مه زلومی ده ستت
یاریکه م به و دوو قه نده
ئه تۆ نایی گرژی و قین
رووت جوانه به بیکه نین
په رچه م بالون چین چین
بو نیو مه میلان خشین
کاتی لی ئه دا زه ننگت
که گوی بیستم نه ده ننگت
دیته به رچه او م بالات
دولیموی سو خمه ی ته ننگت
که نه بۆم ئیداوی زه ننگ
نه تبه و هلام نه تبه و ده ننگ
چی بیکه م نارام ناگری دل
منم خه مبارو دل ته ننگ
کی وه ستای خال کوتینه
کوتات گهردنو سینه
وه ستا کویرایت دایی
سینه ی گول مه یه شینه
خانمی تیژه ده رزی

چه ماندت بالای به رزی
سوک دهرزیت داچه قینه
وا سه ری لیموی لهرزی
به رگهردنت کوتاون
مه میلت قیت وه ستاون
چاوت به کلی خه ملاون
زولفسی رهشت بلاون
نازانم عهرفی سینهت
مانای نه و پیت کوتینهت
داخم بو سینهی سپیت
جیی دهبازییه وزینهت
بینه بوئکه م حهرفو پیت
هه لژم دوو مه می قیت
زولفان لادهم له سینهت
پییم مهئی خهریکی چیت
شه و و رۆژ زهنگی تو بوو
هه رنامه ودهنگی تو بوو
دیاره دهست خهرۆت دابوم
ههر بو فیلو درۆ بوو
ته له فون دامه خه لییم
جاروبار گوئی بگره لییم
دونیات لیکردم تباری
بیدین تو په ندت کرد پییم

بېدین تۆبوی ھەوھل جار
گەرت بەردا ئەگولزار
خونچەي دئداريت سوتان
ئەي زائەمى ستەم کار
ئەم بەھارەم چوونە دەست
گونای سورم ئەگەست تیر
خۆشەويستت ئەگورنا
يارى بەکارى ئەنقەست
ئەم سال ئەخەيائەم بوو
کەئيو مژين کارم بوو
بەس شکاندات دئى من
سائى گريه و زارم بوو

گه رانه وه

گونات بېينم
چهن دلم شاده
دهسرى سه رچوپيت
ده باده و باده
سینهی خال خالت
لؤلیم په ناده
بو ته کیهی نیشق چه ندم کرد گازیت
وهك شای دل داران
هاتمه پیشوازیت
مردم نه نیشقت
هیشتا نارازیت
پیربوم نه مزانی تو
به چی رازیت
خوشبه ختی ژینم
هموو نه دست چوو
رقوقینهی تو
نه ریساس ده رچوو

تازه مرد جوانی
شه‌وقی هه‌ردوگوت
هاتوی بکیشی داخی
هه‌ئه‌ی خوت
په‌شیمانیش بی
سودی نابی بوت
هیواجوانیمت
خستبوه ژیر پیت
دوو باره نه‌وین چ که‌کی نه‌بی
چولیم هه‌لبارد
وه‌ک دیوانه‌و شیت

كۆچ

نازانم چۆن بۆت بەيانكەم خەم وداخ و دەردو كوئىم
نازانم چۆن بۆتى دەرخەم ناسۆرى وزامى نىو دىم
باسى جەستەى شەكەتم كەم ھەنگاۋ لە پاي ئەژنۆى شلم
بۆچى زەنگىكىش ئىنادەى نامەت نايى دۆستى گوئىم
ئەگەر ماۋەيەك نامەت نى چاۋەرى زەنگى نامەتم
گەرمنىش نە پىرسم حالت بەو كىردارەم خەجالەتم
من فىداى ھە ئىۋىستى جوان وفىداى ئەوچاۋەكائەتم
من وتو دۆستى تازەنەن من دۆستى چەندىن سائەتم
لە ئاھو دەردە و نالەى من زۆردەمىكە بى ھەۋالى
نالەى خۆم و دورى تۆشى باۋانەكەم ھاتە پالى
دەبى كەى خەندە ھىرش كاۋ نازارى دىم رامانى
من لەناۋ خەم و نالەمەو تۆش ئاسودەو خۆش خەيالى
تۆدۇخۆش و خۆش خەيالى منىش دەست لەملانى گىيان
ژان وخەم وداخەم بۆدى ھەرۋەك گىژەلوگەى زىيان
چىبىكەم ژان بەرنادا دىم گىيانم بوبە زام وبرىيان

كۆچەرى

لەشكرى زولفى رەشى گەمارۆياندا سىنە
خالى وردى بىژمار لە سىنەى جى نشىنە
برۆى وەك دوو داس تىژ لە ژور ئەو چاوه شىنە
دلم لە چنگى تۆيە جار ناچاران سەر هەلىنە
جلى رەش لە بەر مەكە جوانى بە ئالاولا
بەژنت دارى سنۆبەر هۆرەندى بەرزە بالا
كى دەرزى دا لە سىنەت كوتى ئەو خەتو خائە
زولفى رەش شۆرپونەو لە لىرەر زىرې ئالا
كە خەندە لىوت دەگرى ديارە دانى بەفرىنت
دلت دەستەمۆ كردم دەبمە هاوبەشى ژىنت
با نىو دلت مالت بى بىمە دلى بەرىنت
نە مخەيتە بەر تورەيت گيانەكەم تويو دىنت
بەهەموو سويندى دنيا كەس جىگای تۆم بو ناگرى
دلم نازدارى نىشقه بەرگەى دوورى تۆ ناگرى
گوناهەت دەگا رەندى نۆ دىدارم لى راگرى
زۆر دل خوشم ئەو كاتەى چاو چە پم لى داگرى

كى ھەيە

كى ھەيە ئەريى ئەوينىا ۋەك من نازارى چەشتوہ
چاوى چ ناشقى ۋەك من فرميسكى زورى رشتوہ
كى ۋەك من رەنگى مردنى ئەرووخسارى ھەئىشتوہ
كى ۋەك ومن بۇنى سىنەو بۇنى زولفى ھەئىشتوہ
كى ۋەك من ھۇنراوہى خۇشى بۇدۇستى خۇى دارشتوہ
دەمىكە ئەگوئى سىنەت چاوم كزوقەتيس ماوہ
گوئى سىنەى تۆھەرگەشەو ئەپايزىش نەژاكاوہ
كى ۋەك من ئەريى ئەينا گيانو دلى ھەئىرچاوہ
كى ۋەك من ئەريى ئىشكەكەى خۇشى ژىنى بەلاناوہ
دەزانن تىرى ئەوينى چ زامىكى ئەدل ھىنا
دلى منى كرده دەرويش بۇتەكەى عىشق رايھىنا
تىرى تىرى ئەوينى تۇدلى ھەموو كون كون كرددوم
تىنوگرى ئەوينى تۇ ھۇش وفىكرى ھەموو بىردم
بىرستى ئەژىن بىرئوم سەيركە ھەنگاوى وردم
كەسارپىژ ناكەى زامى دل چاوهرىكە ھاكا مردم
زولفت ۋەك ئەشكرى مەغۇل سىنەى سىپى گەمارۇدا
سوخمەى بەسىم وپولەكەت پائىاندا بەسەر دوگۇدا
چاوت بازىكى گىرخواردو ئەبەندى دووتە بىرۇى تۇدا
دلى زامدارى منت گرت ھىشتت ئەژىر سفت وسۇدا
دلى زامدارى منت بىرد تۇچۇن ئەو مافەت بەخۇدا
باورپكە ئەپاى ئىشقت يەكجار شەكەت ھىلاكم
ھىندە دل بەكول وزامم ئەمردنىش نىيە باكم
خۇزىە باورت پىمەكرد چەن ئەويندارىكى پاكم

لیم گهری

لیم گهری گول لیم گهری لیم گهری باوانه کهم
بی تاوانم و امه که بهس نیشقه تاوانه کهم
بهس نه و جارهم لیگه ری شه رتبی چیتز وانه کهم
خوم رادهستی قه دهر کهم له دهرس قه دهر رانه کهم
بینه نه و زونفه ره شهت بهو په نجانه شان کهم
نه و زونفه ر شماریهت له بو دانه دانه کهم
ناشتی زامدارم زامدار تووی دهواو دهرمانه کهم
گه رتوش نامه کان راگری من ههر بوت ره وانه کهم
له داوی نیشقت به ندم ناشته خانو متنه کهم
له سهر سینته ده خوینم دهورو دهرسو وانه کهم
تامه زروی هه لژینی دوو سوره لیوانه کهم
نه و جارهم قابی ناشتی شه رتبی چیتز وانه کهم
چیتز ناو به سهر گرو پوشکوی عیشق دانه کهم
شه وو رۆژ خه وم نیه تانیم دلت چانه کهم
ژینم ژانه دوور له تو نه وینداره جوانه کهم
لیم گهری گیان لیم گهری توخوا دلم به سویه
دلم زامداره زامدار وابه ستی نیشقی توپه
چون و اباریکت کردوه رانکیشا نه و برویه
نیشقت گیانی دگرتوم قهت پیم مهئی درویه

نامه

لههەر گۆئیکی بههاره تهلیکم بۆتۆچنیوه
تاناامهه گهیشه دهستی تۆبهرزو نزمی زۆر بریوه
پۆیشتوه بهسهه ههزاران کهندهو جۆمو دۆئو شیوه
نامهه تاگهیشهدهستی تۆسهدان خهنده لیوی دیوه
بۆنی بۆسهدان عاشقو پۆیوارانی ری بهخشیوه
بینی بهسهدان داستانی قارهمانی نهبهزیوه
گۆی بیست بوو بهسهدان نوزهو نااهی منالی ههتیوه
کهزالمانی ستهمکار خهندهی سههلیوانیان دزیوه
کهلهژیر ستهمی سهختا رهنگ و پوخساریان پهریوه
نامهه تهنگی بهههزاران بۆنوعهترا ههچنیوه
لهریگا سهدان پۆیواری ماندو شهکهتی بینیهوه
ئینجا هاته بهردهرگای تۆلهگۆلدانی زیرو زیوا
دهگاته دهستی ناسکت پییتی موژده و خهنده و هیوا

نەھاتی گول

نەھاتی گول نەھاتی دوینی چاوەروانت بوم
دوینی من زور چاوەرپی دیدەنو جیژوانت بوم
رێزی میوانت نەگرت من دوینی میوانت بوم
من چاوەرپی دوو بزە ی روخسارو ئیوانت بوم
گەر نەھاتی گولی من زەنگیکت لێدایا بوم
دەزانی چەن عەبدائی جیژوانو دیدەنی توم
چیبیکەم دۆستم دل رەقە هاوار لەبۆ بەختی خۆم
شەو بیخەو و رۆژبێدار دل بەزامارو بە سوم
مۆبایلت دامەخە باگریان نەگری لێبوم
من زامارو برینداری لەرە ی دوو سورە سیوم
تۆ وەك كوردستان موکریو منیش شاعیر پەشیوم
گەر مۆبایل دابخە ی جارێتر نەبە ی نیوم
دایمەخە گول دایمەخە دایمەخە سینە ی والات
لەسەر سینەیان لایە زوفی لوتیکنالات
ماشەلای دەوی بەژنت داری چناره بالات
لەسەر چاوم دادەنیم نامۆزگاری و سکالات
گوتت دیم چاوەرپیت بەلام بیرو رات گۆری
مەمنون دەبم باوانم چاو بەعالم بنۆری
هەردو سەرکەمەریان گرت ماشەلا زوف شۆری
چەن بەنەرمی هات رۆیی هەرودەکو شۆرە پۆری
لایاندە گول گول لایاندە زوف گرتی سەر برۆت

كیفی شەمامەت تەنگە چەمندیان ھەردوو گۆت
 ئەزانی چەند عەبدائو شیتو سەر گەردانم بۆت
 كیفی نایلۆن سوتاندى داخىکرد ھەردوو ئىمۆت
 خۆزىھ ئىشقم دەوا با بۆ دلى پر داخو سۆت
 وەرە بۆ جیژوانى كۆن بۆ پاركى بچین بە جۆت
 دۆستى بە وەفای دلفین ھەزار ئافەرىن بۆ خۆت
 بە خوای واقم ورمایە لە تورە بونی بى ھۆت
 واز لە رقوقین بىنە وەرەو بۆ جیژوانى
 بەس تىرى تىژى ئىشقت لەسەر زامى دل دانى
 تۆ پەیمانەت دابەمن وەعدو راست گۆیت كوانى
 بە ھارى چاو لەرى بوم بىیتو بچینە سەيرانى
 دە بىنیرە بىنیرە با نامەى رەنگىنت بى
 با پەرەى مۆبايلەكەم پر نامەى رەنگىنت بى
 ھەزدەكەم خەم نە بىنیو گویم ئە پىكە نىنت بى
 بامەن كۆم لى رىنمەى و پىشنىارى رەنگىنت بى
 ھاتىھو و نىو خەيالەم تۆى ھاو ژىنو ھاو خەمەم
 مەن وەلى دىوانەمو ئاشتى كيان ئەتۆش شەمەم
 كەبى ھەول بى خەمىش دەبته ھاو رپى سى جەمەم
 بە راستى مەن زۆرشەيدای لەرەى دوو زەرەدە مەمەم

بگه ریوه گیانه

نه رۆی جیم نیلی بابه س بی دووری
دل خۆشم کاتی دئی دیی راده بوری
ژینم پر نه که ی نه تاییو سوری
تو بو من هه ردهم هیواو سه بوری

وه ره س ساتی بت بیینم
گ وئی ئاواتی ژینم
بگه ریوه گیانه
دل بو ت پهری شانه

یه که م بینیت نیی کردم کاری
نیم بوی به چه سرهت بوی به یادگاری
ده مرم به دوری نیشق و دل داری
ناتوانم بگرم به رگه ی نازاری

وه ره س ساتی بت بیینم
گ وئی ئاواتی ژینم
بگه ریوه گیانه
دل بو ت پهری شانه

كاتان دەژمىرم پۇژ بەدەم رىۋە
چاوم چاۋەرى زوو بگە رىۋە
بابچىنە كويىستان بەرزو نىۋە
ئاوت لەزارم خۇشتىن نىۋە

شەيداي كىردومە ئەو نىۋە ئالە
ساتىك نىت دورىم ژيانم تالە
بەدەست خۇم نىە نىشىقى تۈزائە
ئازارم نەدەى نە مەيتە ئالە

ۋەرە گىيانو ھەناس ھەم
توخۋا بىشكىنە تاس ھەم
گۈيىم بۇ بگەرە جۋانى
جازرى ھە لىۋ ژوانى

ۋەرە ناۋ باخى جۋانى ئەۋىنم
ۋەرە مېۋان بە لەمالى ژىنم
باخەم لەرەنگۈ لىۋت نە بىنم
خۋا بگە باسكت بىتە سەرىنم

وهره

وهره ئازيز دهستی بنی به سهر
زامی کۆن و پر ئازارو ئیشی
تیری تیژی ئه وینه که ت
له میژه به سۆزو ئه وین
یان به روخساری پر جوانیو
نیوه به پیکه نینه که ت
سهر نادهی له زامی دئم
له میژه نامه ی رازاوه و پر وته ی رهنگینت نایه
تا خوش بکات دئی کوئم
ده وهره له پارکی شارا
سهیرانو جیژوانی سازکهین
له ناو چیمه نو گول زارا
به دهس خۆم نیه هیج کاتی
به نادهی یه خه ی خه یائم
که نه خه وم شه و له خه وما ی
که رۆژ دادی دئم نه لبومی وینه ته
واده زانم ههر له گه ئمای
دانه دانه وینه کانی
نیو جیژوان هه ئده ده مه وه
بو خۆم دل یان ده ده مه وه
وهره باهه ناسه ی ئیشتت
بدا له رهنگ و روخساری
منی ماندوی ئه وینداری
ده وهره وه ده وهره وه

ناموزاگیان

جی تیری نیشقت
لی ی کردوم به زام
تارای جوانیه که ت
نیو دئی پیکام
به دیار وینه که ت شه وگار ده گریام
زور پهریشانم
خوت بگه فریام
توخوا
زامی دل جیمیله ناوه
من ناگرم بهرگه ی دوری و جودایی
خهم رو خسارمی
گه مارؤ داوه
بیله باسه رکهم
به و قوتوباسکه
توش زامو کوئی
نیو دئت باسکه
له عزور نیشق
من گونا هبارم
من بؤدئی تو نازارم هینا
سه ر بهرز ناکهم زور شهرمه زارم

ئەوينەكەم

دەبى كەى بېيوكۆتاي بېي
من نە چىژم دەردى دورى
دەبى ھە تاكو كەى دوربم
نە خەندەى دوو لىيوى سورى
عېشق دىت ئازارەدا
ئازىز دەبىت لىم بېورى
نە دورى ئەوينو عېشقت
وينەم داناي بۇ سەبورى
ئاخۇ كە بېيوكۆتاي بى
خەمو ناسورى شەوانم
دەردى دورىو زامى عېشقت
وھك شۆرەبى داچچەمانم
عاشقىكى ئازارچەشتوى
سوتەى رۇزگارو زەمانم
رقوقىنەى زەمەن بۇچى
دلى منى كرد بە نیشان
دشكاوى عېشقى كردم
دەخۇم تالاولى بركو ژان
تېر بۇنم نەكرد زولفى لول
كەدادە پۇشى سېنە و شان
بېرۇكەى خۇشبەختى ژىنم
بەدابران لىك ھە ئوھشان
ئەستېرەى ھىواى دلى من
ئاوابوو كەوتە داكشان

نەراستەوہ بۆچەپ
حاجى عوسمان نۆمەربىلى حاجى سعدولا شىخانى سەرھەنگ مەلا محمد

